

CANADA 150

ALEJDOSZKÓP

„Nincs más haza, csak az anyanyelv...”

Márai Sándor

ALEIDOSCOP

MAGYAR-ANGOL KULTURÁLIS FOLYÓIRAT - 2017. 5-6. - HUNGARIAN-ENGLISH CULTURAL MAGAZINE
XVI ÉVFOLYAM 3. SZÁM

VOLUME XVI ISSUE 3

Attila Keszei: Canadian Willpower, mural

416-596-0297
toms-place.com

190 Baldwin St.
Kensington Market
Just west of Spadina

M-W 10-6
Th-F 10-7
Sat 9-6
Sun 12-5

Tom's Place

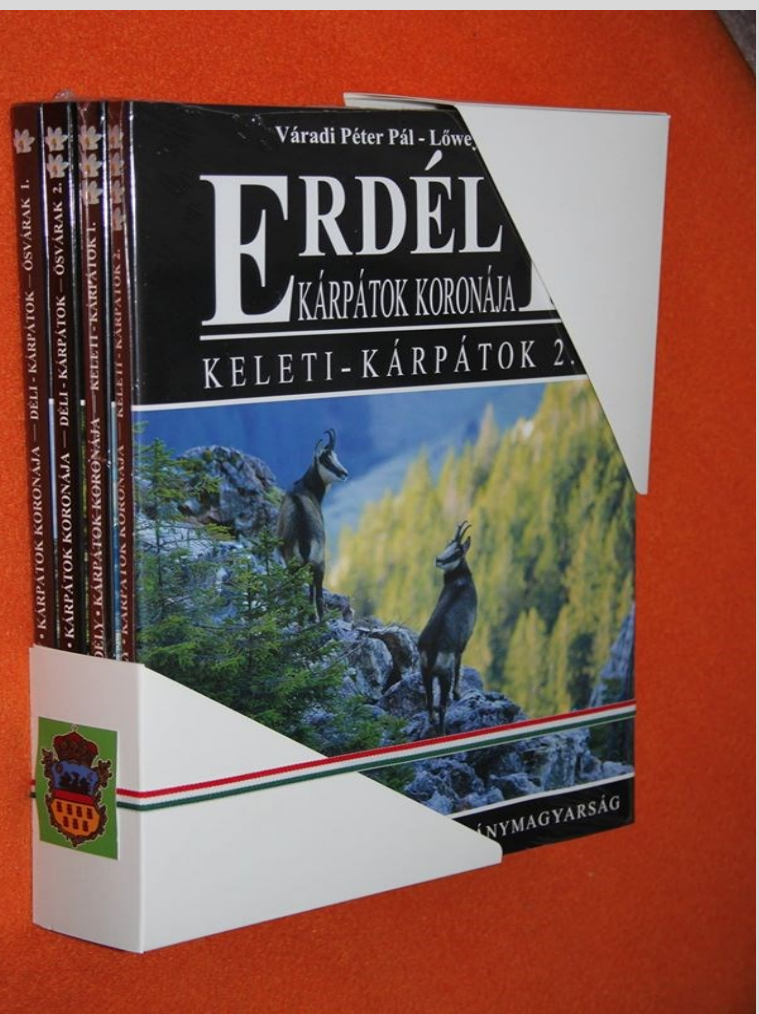
Tom's Place and the Mihalik family have strong Hungarian roots but at the same time are very proud Canadians. Pictured above is Tom Mihalik, with his son Tom Jr., both ready to serve you at Tom's Place. Established in 1958, Tom's Place now offers the biggest selection of suits in North America, all at great prices.

Please visit Tom's Place, one of Toronto's leading retailers for designer men's and women's business apparel. Conveniently located in Kensington Market.

*Designer
Men's & Women's
Clothing for
Over 50 Years*

facebook.com/TomsPlaceTO

2017

CORVINA DIRECTORY

Hungarian Canadian Business Directory

www.corvinadirectory.ca

1867

A MAGYAR TÖRTÉNELEMBEN - A KIEGYEZÉS

1849-ben "A győztes abszolútizmus Magyarországon a régi, 17. századi ún. jogeljáráselméletet újította fel. Eszerint a királya ellen lázadó Magyarország minden régi, történelmi jogát „eljárta”, vagyis elveszítette. Nem hivatkozhat a Pragmatica Sanctióra vagy az Aranybullára sem... Magyarország a Habsburgok szempontjából meghódított tartomány, amelyet úgy rendeznek be, ahogyan csak akarnak... Ferenc József 1860 októberében diplomát, föderatív jellegű alkotmányt ajándékozott népeinek. Magyarország is afféle tartománygyűlést kapott, amelyet az uralkodó összehívott és fel-szólított a függő kérdések rendezésére. A magyar politika ekkor válaszut elé került: elfogadják-e a diploma által kínált ke-reteket, egybegyűljenek-e erre az országgyűlésre, vagy tovább-ra is maradjanak meg a passzív kivárással mellet? ...

Az 1861 áprilisában összeülő országgyűlésen csupán a konzervatívok kicsiny csoportja fogadta volna el a diplomát az államjogi rendezés alapjaként. A Teleki László vezette többség, a Határozati Párt, még az 1848-as alapú alkut is elutasítva, nem kívánt egyezkedni az uralkodóval, ezért országgyűlési határozat formájában próbálta álláspontját kifejteni. A Deák Ferenc vezette kisebbség, a Felirati Párt ugyancsak az 1848-as alapokat fogadta volna el, ám ezen az alapon egyezkedni, alkudozni kívánt, ezért elismerte Ferenc Józsefet királynak, s hagyományos feliratot kívánt intézni hozzá.

... A birodalom megrendült, de fennmaradt... Deák és köre észlelte, hogy sokan már siettetnék az alkut, nem látják értelmét a további kivárásnak, készek lennének „engedni a 48-ból”... A passzív ellenállás bázisa leszűkül... Lassan Bécsben, az uralkodó körökben is a megegyezés hívei kerekedtek fölül.

Az alkukezdeményezést Deák Ferenc 1865. évi ún. húsvéti cikke nyitotta meg. A Pesti Naplóban megjelentetett írásában Deák bejelentette: a birodalom szilárd fennmaradását alapvető célnak tekinti, s e szempontnak kell alárendelni az 1848-as törvények revízióját. A kiegyezés... kétpólusú, dualista birodalmat teremtett... A közös ügyeket – külügy, hadügy és a fedezésükre szolgáló pénzügy – három „közös” miniszter intézte... 1867 elején – formailag még az 1848-as törvények elismerésével – sor került az Andrássy-kormány kinevezésére. A kiegyezési államrendszer... formailag Ferenc József királlyá koronázásakor, 1867. június 8-án lépett érvénybe...

Kétségtelen..., hogy a rendezett viszonyok megteremtése gazdasági előnyökkel járt. Magyarország kölcsönökhöz jutott, gazdaságilag erősödött, a politikai stabilitás, a jogbiztonság elősegítette a társadalmi-gazdasági fejlődést...

Az 1867-ben még... az ország demokratikus politikai fejlődése nem indulhatott meg. Az ország politikai viszonyai a huszadik század elejére anakronisztikussá, elmaradottá, modernizálhatatlanná váltak, s ezért az Osztrák–Magyar Monarchia sorsa válságba, majd felbomlásba torkollott...”

(Részlet Gergely András Kiegyezés c. írásából: Rubiconline. Rubicon Történelmi Magazin)

TARTALOMBÓL - CONTENTS

Canada 150 - Happy Birthday Canada! - Boldog születésnapot!	2
Magyar népdalok - Hungarian Songs, translated by Frank Veszely	3
A Szentegyházi Gyermekefilharmónia	3
Jókai Anna: Ima Magyarorszáért	4
Anna Jókai: Prayer for Hungary, translated by Frank Veszely	5
Magyarnak lenni jó - MOBA 2017	6
Csibi Balázs: A Guttenberg-galaxis tündöklése a 88. ünnepi könyv-héten	7
Csibi Balázs: Akit a munka mindig megtalál - Agócs Sándor	9
Lezsák Sándor: Alkalmi verzeset a 80 éves Wittner Máriának...	11
Varga Gabriella: „Maradj lámpás”	12
Sr. Beatrix Van den Borre FSO: Nyugati szemmel a közép-európai szakralitás	15
Steve István Savanya: Spiritual (poem)	16
In Memoriam Jókai Anna	17
Radnai István: A nem-késett levél	17
Miska János: Kanadai magyarok - megemlékező gyűjtemény	18
Savanya István: Hajnali szerenád (dalszöveg)	19
Para Olga: Szülőfalum, Te vagy, Emléked (versek)	20
Dobos Marianne: A hit és a szeretet ereje a kanadai '56-os magyar emigrációban	21
Fodor Albert: Borjúlópás	23
Steve István Savanya: Heart, Örömmóda (dalszövegek)	26

KALEJDOSZKÓP - KALEIDOSCOPE

ISSN 1480-5499

MEGJELENIK KÉTHAVONTA - PUBLISHED BIMONTHLY

Előfizetés - Subscription: CA\$75.00/year;

Foreign: US\$85.00/year

Elnök - Telch György-George - President

Főszerkesztő - Telch-Dancs Rózsa - Editor-in-Chief

Főmunkatárs: Varga Gabriella

Munkatársak: Bácsalmási István, Veszely Ferenc, +Kaslik Péter

122 Silas Hill Drive, Toronto, ON, M2J 2X9, Canada

Tel.: 416-491-4631; Fax: 416-491-9661

E-mail: rozsatelchdancs@gmail.com

Copyright © Kaleidoscope Heritage Club

A folyóiratot digitálisan archiválja az Országos Széchényi Könyvtár
EPA adatbázisa: <http://epa.oszk.hu/01600/01658>

www.kalejdoszkep.ca

No part of this publication may be reproduced by electronic means, photocopying or otherwise, without written permission from the publisher, excepting brief quotes for the purpose of review

A KALEJDOSZKÓP szó a Pallas Nagy Lexikona
helyesírását követi

O Canada! Our home and
native land!
True patriot love in all
thy sons command.
With glowing hearts we
see thee rise,
The True North strong
and free!
From far and wide, O
Canada,
We stand on guard for
thee.
God keep our land
glorious and free!
O Canada, we stand on
guard for thee.
O Canada, we stand on guard for thee.

Ó Kanada, otthonunk és
házánk,
Honszeretettel magasztal
a szánk!
Hő szívvvel nézzük kelte-
det,
Szabad észak felett.
Bárhon élünk, Ó Kanada,
Vigyázva örökösünk.
Tarts szabadon, Ó Iste-
nünk!
Ó Kanada, vigyázva ör-
ökösünk,
Ó Kanada, vigyázva ör-
ökösünk.

Kántor Pál fordítása, Delhi, Ontario

HAPPY BIRTHDAY CANADA!

BOLDOG SZÜLETÉSNAPOT, KANADA!

KANADA 150. SZÜLETÉSNAPJÁN TESTET ÖLTÖTT A MAGYAR KORMÁNY NEMZETPOLITIKÁJA!

A MAGYAR NEMZET A HÁLÁJÁT KANADÁNAK A MAGYAR MENEKÜLTEK BEFOGADÁSÁÉRT

**A SZÉKELYFÖLDI, SZENTEGYHÁZI FILI GYERMEKKÓRUS RÓTTA LE
ONTÁRIÓI HANGVERSENY-KÖRÚTJÁVAL!**

ISTEN, ÁLDD MEG A MAGYART!

MAGYAR NÉPDALOK

Elindultam szép hazámbul,
Híres kis Magyarországbul,
Visszanéztem fél utambul,
Szememből a könny kicsordul.

ú ebédem, bú vacsorám,
Boldogtalan minden óráim,
Nézem a csillagos eget,
Sírok alatta eleget.

Jajj Istenem rendelj szállást,
Mert meguntam a bújdosást,
Idegen földön a lakást,
Éjjel-nappal a sok sírást.

Csillagok, csillagok,
Szépen ragyogjatok!
Annak a legénynek
utat mutassatok.

Mutassatok utat
Annak a legénynek,
Ki nem tudja házát
A szeretőjének.

Translations by Frank Veszely

HUNGARIAN SONGS

Left my homeland's lovely co-
untry,
Little yet famous Hungary,
Looked back half way of my
walking,
From my eyes the tears were
falling.

Grief's my lunch my supper's
distress,
Hours are spent in unhappiness.
Looking up to the starry sky,
Under it I plenty times cry.

Oh my God order me lodging,
For I am tired of hiding,
In the strange lands of the
lodging,
Night and day a lot of sobbing.

Stars, stars, bright sparkling
stars
Do shine, sparkle brightly!
To this lovesick young man
Show the pathway swiftly!

Show the pathway swiftly
To this lovesick young man:
He can't find his lover's
House - the skies have
darkened.

The Szentegyháza Children's Philharmonia is visiting Canada on the occasion of Canada's 150th anniversary. Between June 24 and July 5, the choir will give 11 concerts in seven cities.

The unique Children's Philharmonia was founded 35 years ago in the Hungarian speaking Transylvanian community of Szentegyháza (Vlahita, Romania) under the leadership of choir leader Sándor Haáz. Since then, the popular children ensemble have grown constantly, today it counts 40 orchestra and 100 choir members who are between 10 and 20 years of age. They make use of a unique self-teaching pedagogical method in groups in order to assure their appropriate musical education and development.

The children call themselves 'Fili' in short – the 140-member ensemble is proud of wearing its own uniform and badge.

The repertoire of the Children's Philharmonia consists of short classical pieces, specially orchestrated folk and historical songs (Hungarian and other).

SZENTEGYHÁZI GYERMEKFILHARMÓNIA

Szentegyháza a Székelyudvarhelyt Csíkszeredával összekötő út mentén, Hargita megyében található. A település a földkerekség legmagasabban fekvő magyar városa, lakosainak 95%-a székely-magyar. Nemcsak erről nevezetes azonban a város. Hírnevét immáron harmincegy éve a Haáz Sándor zenetanár által megálmodott és létrehozott Gyermekfilharmónia (becenevén a Fili) is tovább öregbíti. Nevüket 1983-ban kaptak, de igazi születésnapjuk egy évvel korábbra tehető, amikor az 1982-es tanévzáró ünnepségre Haáz Sándor az iskolai kórusnak és hangszeres diákoknak betanított négy dalt, amelyet a kórus és a zenekar együtt adott elő. Ez a műsor nagy sikert aratott, és számos kedvező visszajelzést kaptak. Nyilvánvaló volt a folytatás. A 140 fős együttest székelyruhás gyermekkórus és amatőr fűvós, vonós zenekar alkotja.

A Gyermekfilharmónia rendszeresen szerepel Erdély kis- és nagy városaiban, mostanra már több mint 1000 fellépést tartanak számon. Az 1990-es első anyaországi kiszállásuk óta évente kétszer, nyáron és télen külföldi, főleg anyaországbeli hangversenykörútra is utaznak. Ezeket a turnékon a gyermekek útinaplót vezetnek. A tagoknak saját jelvényük, nyakkendőjük, egyenruhájuk van. Hangszereiket javarészt szüleik vásárolják, de az együttes is komoly hangszerállománnyal rendelkezik, amelyből kölcsönöz a gyermekeknek.

A Fili repertoárja rövid klasszikus művecskékből, egyedi hangszerelésű népdalfeldolgozásokból, történelmi dalokból és más népek dalaiból áll. Minden év decemberben gyertyafényes karácsonyi hangversenyeket tart a székelyruhás együttes.

A Gyermekfilharmónia elsődleges feladata a hagyományörzés. Emellett olyan nem titkolt céljuk is van, hogy a muzikaszó, az éneklés, népdalok erejét felhasználva közösséget próbáljanak teremteni. *(a Fili honlapjáról: www.fili.hu)*

Haáz Sándor

Jókai Anna

IMA MAGYARORSZÁGÉRT

Öregisten, Nagyisten
Nézd, hogy élünk itt lenn
katlanba zárva csodára várva
csöbörből-vödörbe magyarok.
Itt élünk se élve se halva
hurrá a vödörben hal van
süthetünk szálkás kis pecsenyét
a friss húst viszi már a fürge menyét
körben a bozótból ragadozók szeme villog
az elhevert csordákon
áldozati billog.
/csitt, csak csendesen, ne kiálts,
mormold csak, mormold az imát/
Öregisten, Nagyisten
ha Te nem, ki segítsen?
sovány lakomára nova bort kínáltak
s akik ezt megitták
mind bódultakká váltak.
/...csak csendesen, ne siránkozz,
bátran szólj elkábult hazánkhoz./
Öregisten, Nagyisten
érted sóvárog ma minden
akik hortyognak szanaszét
vagy éberen vigyáznak síkos savas-eső alatt
bíz egyformán áznak.
/...csak csendesen, mind aki lázad,
báránbőr jelmezben figyelik a házad/
Öregisten, Nagyisten
erősíts a hitben hogy ami késik
azért el nem múlik
él még a te nyájad
bárha szőre hullik.
/...csak csendesen, nem használ a lárma,
mostoha szülők közt még árva az árva/
Öregisten, Nagyisten
más remény nincsen
mint igazad kegyelmed
hogy Te szabj végül rendet
Maradék országnak
adj életes kedvet
a lesonkolt többi
gyógyítgasd ne engedd
önnön-gyilkosává válni
haza kell találni!
/ csak csendesen, mert vád alá vesznek,
jönnek janicsárék, kerék alá tesznek/
Öregisten, Nagyisten
a vak lóra azt hazudták bátor
suba alatt kupec lett a pásztor
múdalokkal altat nejlon-furulyája/
dagonyáztat altat pocsolyába.
/csak csendesen, ne élvezd a táncot,

csörgesd csak, csörgesd a vattázott láncot/
fájdalomban boldog régi jó Patrónánk
hegyeink elcsórták, eladó a rónánk
fulladtunk a füstben a folyónkban cián
sorvasztja a lelkünk a ránk tukmált Isten- hiány
mértékadó értelmiségi minden mérték nélkül!
hóhér a halottal cinikusan békül
dús szobákban ál-parasztok
a búzát égetik ők nem a harasztot
melósvezér nyüszít, uszít
munkásember helyben fut itt
a hajléktalant rendőr verte
shoppingcenter országszerte
mocskos pénznek nincsen szaga
gasztól rabolt s gaz lett maga
és a művész? Búsan kérde
megvették a tehetséget
sirasd őket Ősi Anya
zsoldos pénznek nincsen szaga,
/...csak csendesen, hagyd Krisztust ítélni,
végtelen időben mindenkit megtérni/
Öregisten, Nagyisten
kit kövessünk s kit nem?
érelj az eszmében de a rögeszmét távoztasd
hisztériát úzz el indulatunk meghagyd
a reánk szabott leckét beteljesíthessük
göggösek se legyünk kétségbe se essünk
náci-tudat, bolsi-tudat
csak álarc a Szörnynek
egyképp, meggyötörtek
lám egymásra törnek
gonosz század elment
nehéz évek jönnek
melegítsd eszünket, okosítsd szívünket,
biztass hogy a testvérharc megszűnhet
göngyöld a Földgolyót Fiad köntösébe
édes hazánkat annak kellős közepébe
a lapulást-alkuvást váltsa már valódi béke.
Annyi gyalázatos koronát
Őrizd meg számunkra misztikus koronád.
... Csak csendesen, akinek füle van, hallja,
a látónak látható, hasad az Ég alja/

Öregisten, Nagyisten
mit akarjunk, s mit nem:
törvényed vezessen
hogy e kis nép oda ne vesszen
át ne lyukadjon helyünkön a térkép
ki ne rádiózzon a világi lét végképp
serkentsd fel szolgád a Magyarok Istenét
kend meg könnyektől elhomályosított szemét
küldd le a magasból újra e véres-eres földre
tarts köztünk szellemét most és mindörökre.
/ A Születés-hiszen az életünk hovatovább ráment-
mielőtt nem késő, Te mondd ki az Áment./

ANNA JÓKAI

PRAYER FOR HUNGARY

Ancient God, Great God, see
how do we exist down here?
Caught in a cauldron waiting for your Son
frying pan to fire Hungarians.
Not living, nor dying, bony fish a-frying.
Hurray for the feast –
the fresh meat was taken by a beast.
All around, behind the bush,
predators are eyeing us.
Here the herds, there herders,
sacrificial murders.
(Hush, quietly now, don't cry,
just murmur your prayers by and by.)
Ancient God, great God, see if not Thee, who'd help me?
For our meagre dinner new wine was the offer,
and those who drank it down all fell off their rocker.
(...Quietly now, no wailing,
speak up: the dazed country is ailing.)
Ancient God, Great God, see
All pining after Thee?
Roundabout, those snoring yet,
watchful ones that don't forget,
under slimy acid rain
one and all alike get wet.
(... Quietly now, all rebel mouse,
in sheep's clothes hide who watch your house.)
Ancient God, Great God, aid!
Strengthen our failing faith
in that what is late yet, alas,
in the end shall come to pass.
Look! Your flock, it's still there
though it's been losing its hair.
(...On flutes for now, there's no use for an organ,
in foster care an orphan is more orphan.)
Ancient God, our Great God, note,
there just is no other hope
than your truth and clemency –
make order, show us some mercy!
Of what's left of our country
give it a lively temper, the truncated rest of it
nurse-cure, do not endanger
to suicidal, wrong paths roam –
we must find our way to home!
(... Quietly now, or you'll be prosecuted,
commissars are coming, you'll be persecuted!)
Ancient god, Great God!
Blind horse's the one, they crowed,
shephards under cloak cloper'd,
lied lulled on the flute plastic
mud's sleeper-hold is elastic.
(... Quietly now, chained bear, dance, dance again –
rattle, rattle your cotton-wrapped chain!)

Long suffering Patron, happy when in pain,
stolen are our mountains, for sale are our plains,
choking in our smoke now, arsenic rivers,
force-deprived of God, our souls forlorn shrivels.
Standard-setting learned – have no standards to tell!
Cinically the hangman makes peace with whom he fell
In rich surrounds the fake farmer
not the chaff burns but the kernel,
union leader man rabble rouses
working man runs, makes no progress,
cops on the beat homeless men beat,
shopping centres nation wide lit...
Dirty money exudes no smell;
who thieves robs, becomes one as well.
And the artist, sadly you ask?
His talents have all been purchased.
Cry for them all, Ancient Mother,
soldier's pay does not smell, either.
(...Quietly now, leave Christ to judge them
time eternal shall convert them.)
Ancient God, Great God! Let us know
whom avoid, and whom to follow?
Steep us in ideas, but purge our obsessions,
banish hysterias – retain our passions!
Ans that our given tasks be brought to completion,
spare us from haughtiness, like from desperation!
Nazism and communism mask the self-same evil,
one is the hammer the other one's the anvil.
... Mean century gone by, hard years come by and by...
Warm our minds, smarten our hearts,
let us believe that a civil war never starts!
Roll the Globe into the robe of your Son,
roll our country the middle, as one!
Lying-lows, come-to-terms, be replaced by real peace
after such shameful times
safeguard for us your mystic crown, your grace.
(...Quietly now, those who have ears, can hear,
those who have eyes see that the dawn is near.)

Ancient God, Great God,
what should we wish, & what not:
let your laws guide us all within our small parish,
let not this little folk, one by one, all perish,
let not be on the map a hole where once we were,
let us not be erased by this mean world from there,
awaken your servant, the God of Magyars at last,
wipe clean his tear-fogged, over-clouded sore eyes,
send him down from above to this blood-hollowed ground,
keep his spirits from now on forever around.
(The Birth – as our lives by and by are now spent –
before it'll be too late, You pronounce the Amen.)

Translated by: Frank Veszely, Kamloops, March 15, 2013

Immár negyedik alkalommal került sor idén, május 5. és 7. között a Magyarország Barátai évi konferenciájára. A MOBA (Magyarország Barátai Alapítvány) alapvető célkitűzéseiről a szervezet honlapján, valamint a *Magyarnak lenni jó* jelszóval szerkesztett kiadványokban olvashatunk. A pártoktól és kormányoktól független szervezetnek alapvető törekvése összekötni a magyar közösségeket, az óhaza és a diaszpórák magyarságát, tájékoztatni a világot a Magyarországgal és az összmagyarsággal kapcsolatos eseményekről, sikerekről, ugyanakkor megvédeni Magyarország tekintélyét a világban az igazságtalan támadásokkal szemben. A MOBA Alapító levelének egyik fő passzusa, személyes véleményem szerint: „Hisznek az országhatárok feletti nemzeti összefogás értékteremtő erejében.”

A pártoktól és kormányoktól független szervezet világszerte azon dolgozik, hogy összekösse a magyar közösségeket, az óhaza és a diaszpórák magyarságát. A Konferencia előjátékának is tekinthető az a megtiszteltetés, amelyben a résztvevőket a Sándor Palotában Áder János köztársasági elnök és felesége, Anita asszony részesítette. Az elnöki üdvözlő beszéd a nemzeti erők összefogásának a fontosságát emelte ki, hangsúlyozván, hogy „önök hisznek a közvetlen tapasztalatok, a kiváló teljesítmények és a személyes kisugárzás sorsformáló erejében, és tudják, hogy a közös munkához a bizalmat, a vitákhoz a józan megértést csak a kölcsönös tisztelet adja meg. A tisztelet ereje pedig annál nagyobb, minél többet tudunk egymásról”. Meggyőződése, hogy a világtalálkozó résztvevői segítenek abban, hogy a magyarok becsülete megmaradjon a világban.

A Sándor Palotából a Vigadóba utazott a több mint kétszáz résztvevő, akik 24 országból érkeztek a budapesti világkonferenciára. Itt Vizi E. Szilveszter, az alapítvány kuratóriumának elnökének köszöntője hangzott el, többek között arról, hogy a világ minden tájáról azért jöttek immár Budapestre negyedik alkalommal a MOBA tagjai, hogy bizonyítsák a barátság megtartó erejét, és hitet tegyenek Magyarország iránti ragaszkodásuk mellett, a magyar kulturális hagyományok iránti megbecsülésük mellett. Mert már olyan személyiségekkel is gazdagodott a tagság, akik nem születtek magyarnak, de megismerték Magyarországot, a magyarság gazdag kulturális értékeit és értékelik azokat, tehát csatlakoztak a MOBA-hoz.

Az első nap programjait Szijjártó Péter külügyminisztert elfoglaltsága miatt helyettesítő politikus, majd Bienerth Gusztáv, a Magyar Úszószövetség elnökének előadása, ezeket követően „Üzenet haza” – a Magyarország Barátai Közösség tagjainak fóruma tette gazdagabbá. Este a „Fölszállott a páva” nyerteseinek ünnepi koncertjével zárult. A változatos, gazdag kulturális műsor ezúttal is bizonyította, hogy „A Kárpát-medencei magyarság és a Magyarország területén élő nemzetiségek énekes, zenei és táncos örökségét a maga tisztaságában megmutató műsor méltón képes bemutatni páratlan változatosságú kultúránkat, és azt, hogy ez a kultúra él. Él, és összeköt minket, egy anyanyelvet beszélő, egy zenei anyanyelvet öröklött embereket.” (Konferencia 2017. v. 5-7. 32. o.)

Előadásokat tartottak a magyar politikai közélet jeles szereplői, amelyeket a jelenlevők hozzászólásai egészítettek ki. Témakörök szerint szervezték meg a kerekasztal beszélgetéseket - tudományok, sport, művészetek és kisebbségi kérdések -, amelyek szintén alkalmat nyújtottak mindenkinek, hogy elmondják véleményüket, további elképzeléseiket a Moba működéséről, a Kárpát-medence és a Diaszpóra magyarjai között épülő Híd erősítéséről.

A napi közös vacsorákat ünnepi műsorral kötötték össze, a Fölszállott a páva győzteseivel és Kodály Zoltán emlékműsorral. Az utóbbi előadáson ismét tapsolhattunk a Kanadában nemrég vendégszerepelt Csillagszeműeknek. Az estet megtisztelte jelenlétével Kodály Zoltán özvegye, Péczely Sarolta asszony is.

A Visegrádra szervezett buszos kiránduláson nemcsak a Duna-kanyar szépségei ragadták magukkal a vendégeket, hanem a Mátyás király udvari szokásainak felidézése, a reformkori lovagi tornabemutatók is.

"Meet your ambassador" programunk keretében a találkozó részt vevő amerikai, brit és kanadai állampolgárokat fogadták az illető államok diplomáciai képviselői: David Kostelancik, az AEÁ ideiglenes ügyvivője, Iain Lindsay, Anglia és Isabelle Poupart, Kanada nagykövete.

A kanadai nagykövetségen szinte otthonos hangulatba csepegtünk – a nagykövet asszony és munkatársai kedvesen fogadtak bennünket. A csoport bemutatkozásával sikerült sok témát érinteni, amelyek iránt a nagykövetünk nagyon nyitottnak, érdeklődőnek bizonyult. Az is kiderült azonban, hogy nem ismeri a kárpát-medencei magyarság helyzetét, nem sokat vagy egyáltalán semmit nem tud a trianoni békediktátum következményeiről – nem értette pl., hogy a magyar kormány miért támogatja anyagilag a FILI kanadai körútját, pedig „azok románok.”

Fontosnak tartanám, hogy minden, Magyarországra kinevezett nagykövetet megérkezése után egy csoport szakember felvilágosítson a hivatalos magyar nemzetpolitikáról, az elcsatolt területeken élő magyarok létéről, helyzetéről – mert ha erről nem tudnak semmit, akkor nem is érthetik meg, hogy melyek a valóságos okai Magyarország naponkénti gyalázásának. Talán a MOBA felvállalhatná ezt a feladatot, hiszen - az idei konferencia mottója szerint is - *Magyarnak lenni jó.* (Dancs Rózsa)

A GUTTENBERG-GALAXIS TÜNDÖKLÉSE A 88. ÜNNEPI KÖNYVHÉTEN

irodalom képviselőit. Külön helyszínen kaptak elhelyezést az erdélyi, kárpátaljai és felvidéki magyar kiadók. Az erdélyi kortárs írók egy külön szigetét képezi a Theil Ilka által alapított

A kortárs kommunikáció- és társadalomkutatók számos alkalommal a könyvnyomtatás végét jövendölik, a digitális forradalom napjaiban mégis megtelik a budapesti Vörösmarty tér az irodalom kedvelőivel és zörgő, megpakolt papírzacsok árulkodnak arról: a nyomtatott könyv még mindig érték.

Budapest belvárosa egyike a legnépszerűbb turista célpontoknak a fővárosban, mégis magyar szótól hangos a Vörösmarty tér, ahol egy könyvveljőt sem lehet leejteni péntek délután. 144 standon kiadók, könyvterjesztők várták a közönséget, akik összesen 339 friss kiadvánnyal ismerkedhettek meg. A Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése által szervezett esemény 20 vidéki városban és ötödik alkalommal Kolozsváron is megrendezésre került. Több kiadó képviselője is kiemelte részvételük fontosságát az eseményen, ugyanis ez a legnagyobb olyan irodalmi rendezvény, ahol az írók, olvasók és kiadók képviselői találkozhatnak és visszajelzést kaphatnak munkájukról.

A határon túli kiadók is képviselték a helyi kortárs magyar

Tintakő könyvesbolt. Az alapítás mögött nem profitorientált szándékok húzódtak, hanem sokkal inkább egy missziós tevékenység, amely a határon túli írók munkáit népszerűsíti az anyaországban. Ezenkívül egyedülálló módon kiadványaikat a világ bármely részére postázzák ezzel erősítve az irodalom útján a nemzeti összetartozást. Az ügyvezető elmondta, hogy

rendkívül pozitív visszajelzéseket kapnak munkájukról a könyvhéten is.

Az eseményen több kiállító is reflektált kulturális- és történelmi évfordulókra. Arany János születésének évfordulójáról nemcsak kiadványokban, hanem színpadi műsorral is megemlékeztek. Az 1956-os emlékvé kapcsán számos kiadvány jelent meg: a kanadai-magyar író Dancs Rózsa

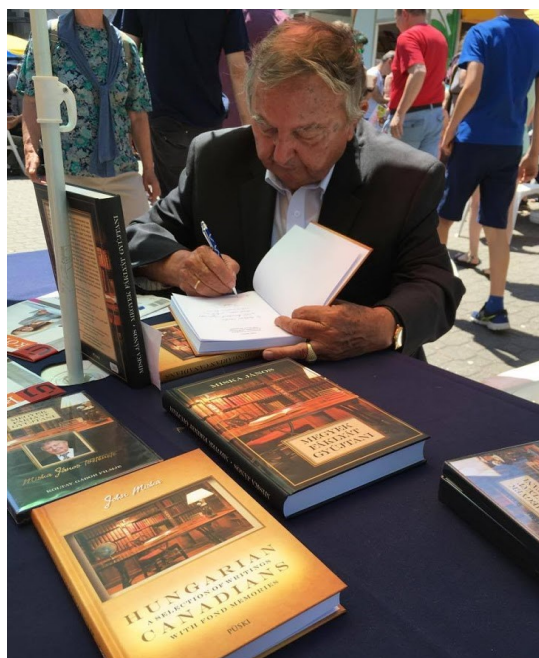
angol nyelvű könyv készült a magyarság eredményeiről. Az alkotás azért angol nyelven íródott, hogy a Kanadában élő nemzetiségi csoportok is megismerhessék a helyi magyarság tudományos, kulturális eredményeit.

A Könyvhéttel párhuzamosan, immáron 16. alkalommal a Gyermekkönyvnapok rendezvénye is gyermekszívajjal töltötte meg a Vörösmarty szobor környezetét. Egy érdeklődő édesanya elmondta, bár gyermeke már naponta számítógépezik, okostelefonnal rendelkezik és az iskolában is digitális tábla segítségével tanulnak, a kötelező olvasmányokat továbbra is fizikailag megjelenő könyvben veszik meg, mert van amit nem lehet digitálisan kiváltani. Valóban, a tudomány Neumann János számítógépétől kezdve számos innovációt adott a világ társadalmának amivel a digitális forradalom valósággá vált; mégis jobb eszköze az értékközvetítésnek és tudásátadásnak a nyomtatott könyvnel. Ezért biztosak lehetünk, hogy jövő nyáron ismét a friss könyvek illata járja át a belvárosi utcákat.

interjúkötete **Add tovább a lángot** címmel vagy Futaki Attila és Tallai Gábor szerzőpáros **Budapest Angyala** című képeskönyve.

Dancs Rózsa mellett a kandi magyar diaszpóra irodalmát képviselte Miska János **Hungarian Canadians** című publikációja, amelyben kanadai magyarság szellemi életét, irodalmi, tudományos és művészeti teljesítményeit, legjelentősebb személyiségeit mutatja be. A Kanadai-Magyar írók egyesületének alapítója elmondta, duplán 150 éves évforduló van idén Kanadában: egyrészt az államalapítás tekintetében, másodrészt magyarok is 150 éve telepedtek le először az észak-amerikai ország területén. Ez alkalmából egy

Miska János dedikál

AKIT A MUNKA MINDIG MEGTALÁL - AGÓCS SÁNDOR

SZÉGYEN

mondjuk ki végre szégyen volt még néhány éve is magyarnak lenni bizonyos körökben ma is az legyünk inkább világpolgárok legyünk internacionalisták ahogyan régebben mondták vagy legyünk hát végtére európaiak

igenis szégyen volt még néhány éve is magyarnak lenni holott itt Európa kellős közepén ezer éve mindig is azok voltunk és ma is azok vagyunk - önérzetes konok szégyenteljes magyarok

Agócs Sándor: LEPKÉK a könyvtárszobában, Kairosz Kiadó, 2017

Költő, szerkesztő, tördelő, egyben kiadó és nyomda igazgatója – e foglalkozások egyenként is egész embert kívánnak, mégis van egy polihisztor, aki a könyvkiadás minden fázisában aktív résztvevőként dolgozik. *Agócs Sándor* neve már több mint két évtizede összeforrt az Antológia Kiadóval. A kezdetekről, szakmai sikerekről és kulturális misszióról beszélgettünk a 88. Ünnepi Könyvhét alatt a kiadó vezetőjével Budapesten a Vörösmarty téri pavilonjuk előtt.

- Az Antológia Kiadót és a Lakitelek Népfőiskolát is a rendszerváltás időszakában alapították. Milyenek voltak az indulás körülményei?

- A Népfőiskolát 1991-ben Lezsák Sándor és felesége alapította egy évvel a nyomda indulása után. Az első évek nagyon kemények voltak mindkét szervezet részéről. Mivel állami támogatás ekkor még nem létezett, szinte a fél világ összefogott a Népfőiskola léte érdekében. Ezt főleg az Emigrációs Gyűjtemény határozta meg, mert az ország egyetlen ilyen kollekcója Lakiteleken található. A világ minden tájáról, Kanadától Ausztráliáig, Svédországon át Argentínáig küldték a magyar könyveket, hagyatékot haza. A kiadónak később a Lakitelek Alapítvány is a tulajdonosa lett, így fonódik össze a két cég.

- A kiadó alapításának mi volt a legfőbb szándéka?

- A '80-as években sokat jártuk az országot Lezsák Sándorral. Ő akkor az Írószövetség József Attila Körében vezetőségi tag

volt, később én is a Kör, majd az Írószövetség tagja lettem. Már akkor mondta, hogy egyszer majd kiadót és nyomdát csinálunk Lakiteleken és azt adunk ki, amit mi akarunk. De ezt akkor, '83-'84 tájéka nemigen hittem, de az álmunk megvalósult. 1990 előtt három-négy-öt évet vártak a kiadónál a költők, írók a műveik megjelenésére. Volt akinek a művét szándékosan fektették el, volt akinek kevésbé szándékosan, de az volt a gyakorlat, hogy három-négy évet vártak a szerzők a könyvük megjelenésére. És ez volt az igazi elhatározás, hogy majd mi csinálunk olyan kiadót, ahol hetek alatt is megjelenhet egy-egy könyv. Így indult.

Az első könyv az 1987-es Lakiteleki Találkozó jegyzőkönyve, *A magyarság esélyei* volt, a második Tollas Tibor *Hazafelé* című válogatott verseskötete. Mindkettőt még külsőként szerkesztettem. 1992 novemberében hívott oda Lezsák Sándor, hogy van itt harmincválhány kézirat a világ minden tájáról, legyenek a megjelenés előtt álló könyvek szerkesztője, gondozója. Így kerültem Lakitelekre az Antológia Kiadóhoz. A legnagyobb élményem a Páskándi Gézával való együttműködésem volt, amikor a királydrámáit adtuk ki. Akkor jártam én is nála, ő is volt többször Lakiteleken, és megismertem egy kiváló író - közlőt.

Amikor a kiadóhoz kerültem mindketten - Lezsák Sándor és én is - írtunk leveleket olyan szerzőknek, akiknek akkor éppen nem volt publikálási lehetőségük. Így jelent meg nálunk Szervác József, Tóth Erzsébet, Szikra János, Léka Géza vagy később Nagy Gáspár, Döbrentei Kornél kötete. Így próbáltuk a

fiatalokat hozzánk csábítani és az idősebbekkel rangot adni a kiadónak, mert azt elhatároztuk a kezdetek kezdetén, hogy akármit nem vagyunk hajlandók kiadni. Igényes szépirodalom és történelmi tárgyú könyvek, ez a kezdetektől így van.

- A kiadó gondozásában eddig megjelent közel 270 kötet között sok kötődik a diaszpórában élő magyar írókhoz Ausztráliától Amerikáig. A legfrissebb kiadvány is a kanadai-magyar író, **Dancs Rózsa interjúkötete *Add tovább a lángot* címmel, amelyben a forradalom után Kanadába emigrált magyarok mesélnek élettörténetükről. Ez Dancs Rózsa második könyve, amely az *Antológia Kiadónál* jelenik meg. Hogyan került kapcsolatba az íróval?**

- Teljesen véletlenül, a ***Pokoljárás*** című könyv kapcsán keresett meg. Elolvastam a könyvet és kapásból felvállaltam, ami nagyon jólesett Rózsának. Ez volt az első közös munkánk, a második esetében – ez az '56-os interjúkötet – már amikor a témát megemlítette, akkor egy fantasztikus ötletnek tartottam. Amikor a kéziratot is olvastam és tördeltem a szöveget, akkor látszott igazán, hogy rendkívül alapos munka és hiánypótló könyv.

Már a kiadó indulásakor elhatároztuk, hogy a nyugati magyar szerzők könyveit is meg fogjuk jelentetni, mert ez egyfajta missziós tevékenység a kiadó részéről. És szépen lassan belopogattuk a hazai könyváru forgalomba Tollas Tibor, Juhász László, Borbándi Gyula, Saáry Éva, Lányi Irén vagy Csapó Endre kötetét is. Ez a missziós tevékenység nagyon szépen kiegészíti a szépirodalmi, történelmi műfajú kiadványainkat.

- Amellett, hogy szerkeszti a kiadványokat, most jelent meg *negyedik szerzői kötete. Mit tudhatunk a költő Agócs Sándorról?*

- Annyit kell tudni csak, hogy az első verseskönyvem, a *Forgató idő* éppen a rendszerváltás határán jelent meg 1990 márciusában. Arra három és fél évet vártam... Aztán 1995-ben jelent meg a *Háttér* című verseskötetem, 2010-ben pedig az *Ördöglakat a számon* című kötet, és most, hét év után a *Lepkék a könyvtárszobában*. Kiadói, nyomdai és versírói tevékenység együtt: embert próbáló munka. És mindhárom szeretem csinálni...

- *Digitális forradalomban élünk, sokan jövendőlik a nyomtatott könyv végét. Mi a meglátása erről egy könyvkiadó vezetőjének?*

- Szerintem csupán szemfényvesztés, hogy a könyvek el fognak tűnni. Határozott véleményem, hogy nem így lesz. Mostanában nagy divat, hogy számítógépes eszközökön olvasgatnak könyvet az emberek, az nem olyan, mint az igazi könyv. A könyvbe bele kell szagolni, bele kell lapozgatni. Biztos vagyok benne, hogy könyvek száz év múlva is lesznek, mint ahogy háromszáz évvel ezelőtt is léteztek. Én kipróbáltam az elektronikus könyvet, de néhány oldalnál nem tudtam tovább olvasni. Az igazi könyv cérnafűzött kemény-táblás kötet... Nekem az a szerencsés helyzetem, hogy kiadót is vezetek és egyben nyomdavezető is vagyok. A fő nehézség a nyomdai rész volt, ezt meg kellett tanulnom,

Lezsák Sándor a könyvhéten Atilla fia, Csaba királyfi c., legújabb könyvét dedikálja. Fotó: Németh Szilvia

hogy minden gépen tudjak dolgozni, ugyanakkor a könyvek készítésekor ma már egy menetben szerkesztem, tördeltem, korrektúrázom is a könyveket. Rengeteg időt megspórolok vele, és ha húsz oldalt megcsinálok, az biztosan kész van! Az én tevékenységemben tulajdonképpen ez a nagyon nehéz vagy felelősségteljes feladat, hogy mindkettőre figyelni kell, és így a legfontosabb dologra, a személyes alkotó tevékenységre nagyon kevés időm marad...

- *Mik a kiadó tervei a jövőre nézve?*

- Mindenképpen ezt az irányt folytatjuk. Most többek között a Kárpát-medencei tényfeltáró sorozatot készítjük, már tíz kötet megjelent az elmúlt évek alatt. Még az idén lesz négy könyv és jövőre is folytatódik a sorozat. Ez egy rendkívül értékes munka és így kapcsolódunk vissza a Népfőiskolához. A Népfőiskola szervezésében történnek ezek a tényfeltáró kutatások, több alkalommal. A Kárpát-medencei magyarság helyzetét tárják fel egy-egy rész-területen, hol vannak, hányan vannak, mit csinálnak, milyen körülmények között élnek. És biztosan lesznek fiatalok is, akiknek ugyanúgy lehetőséget kell majd biztosítani könyveik megjelentetésével, ahogyan mi is lehetőséget kaptunk annak idején.

Az Antológia Kiadó könyvei a könyvhéten

ALKALMI VERSEZET
A 80 ÉVES
WITTNER MÁRIÁNAK,
AKI ÉVEKIG MÖGÖTTEM
ÜLT A PARLAMENTBEN

*Maradj a hátam mögött
mindörökre,
duruzsolj múltat, jövőt
a fülembé.*

*Most is annyit mondhatok,
amit tegnap:
minden szavad, mondatod
riadóztat.*

*Disznófejű nagyurak
újra jönnek,
múltat, jövőt hazudnak,
pénzt röfögnek.*

*Bíráid a pokolban
sülve-főve,
várakoznak korlátlan
térérőre.*

*Nincs megállás, győzelem;
harcolni kell.
Életfogytos türelem
az életünkkel.*

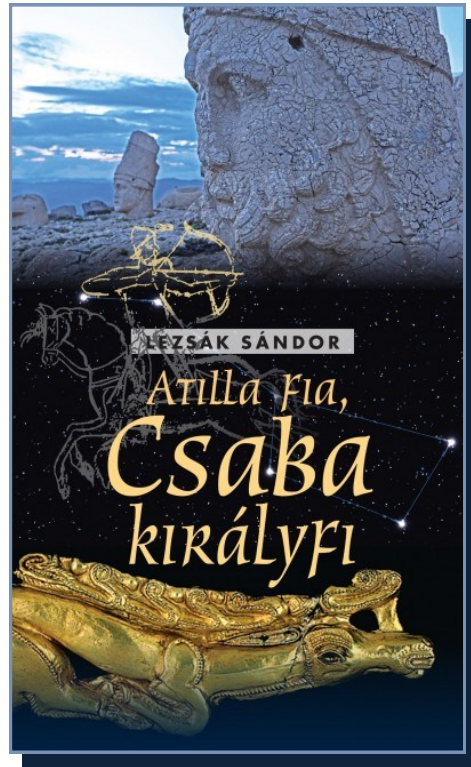
*Túléled a haláloed,
nyolcvanon túl.
„Minden nap legyen áldott”
- így szól az Úr.*

*Szobor leszel, bronzból arc
és utcanév.
Corvin közben újra harc
lesz minden év.*

*Sárkány fejét levágtuk,
de újra nő.
Legyen elég honvágyunk
és utcakő.*

*Maradj a hátam mögött
mindörökre,
duruzsolj múltat, jövőt
a fülünkbe.*

(Magyar Hírlap, 2017. június 22.)

Lezsák Sándor drámaíró a költő szülte. Az a költő, aki gyűjteményes, *Társai elmentek Megváltót nézni* című verseskötetében több műfajban is megnyilatkozott, hiszen a karakteres líradarabok mellett az ő tollából születtek az Atilla Isten kardja (1993) rockopera dalszövegei is. Nem beszélve korai, az emberiség rémuralmát, vagyis a *rosszat* abszurd körülmények közt megmutató színművéről, a *80 vödör levegőről*.

Látomásos költészet? Látomásos valóságdarab! Lett légyen a téma akár ezredéves, akár mai.

Új színpadi műve, az *Atilla fia, Csaba királyfi* – romantikus népszínmű 12 jelenésben – ismét a régmúltban kalandoz. A drámaköltő rengeteg szereplővel járja végig a Korezmia fővárosától (kezdőpont) Korezmia fővárosáig (végpont) tartó utat. Az Atilla teremtette *aranykor* visszaszerezhető-e, megtartható-e a Rómából és még ezerfelől jövő támadások ellenére? A Markolatáig Földbe Szúrt Kard, bűnbocsánatunk, tisztaság-próbánk katedrális nyújt-e olyan jövőképet, amelyben testvér és testvér már nem egymásnak farkasa, üldözője, hanem a *teremtett jó* hírnöke és megvalósítója?

A drámaköltő bravúros meseszöveggel – jórészt a föllelhető történelmi adatokra hivatkozva, de fantáziájának megannyi körével – olyan terepmentet teremtett, amelyen a család, a szeretet, az igazság, a hagyománytisztélet az *alapkő*. A rá épülő templom, mert összefutnak a szálak, Csaba királyfit szolgálja. Azt a *magyari urat*, aki erkölccsel kövezte a pusztá homokját. Aki bátor következetességében is, megannyi megbocsátó gesztussal, gyöngédebb s talán megértőbb is apjánál, ám tisztánlátása ma is ránk sugárzó felelősség.

A versekkel is tűzdelt színmű *egyszerű* szépsége, “romantikája” nem más, mint emberség-mértan. Talán nem túlzó itt a szó – egyfajta *boldogságforrás*.

VARGA GABRIELLA

„MARADJ LÁMPÁS!”

Százharminc pap és hívek százai csatlakoztak a 70 éves Vencser László ditrói hálaadásához

Június huszadika idén keddi napra esett. A két nappal korábbi bérmálás nyomai már eltűntek, a templombúcsú és a falunapok hétvégéje pedig pár nappal odébb volt még – Ditró központja ezen a keddi reggelen mégis napragyogta, ünnepi díszbe öltözött arcot mutatott. A Jakab Antal téren a kultúrotthon falán álló tábla alatt friss koszorú jelezte: egy nappal korábban itt kezdték idei találkozójukat a ditrói születésű papok. A templomkertben a kaputól a bejáratig színes virágszirmokból „szótt”, kereszt alakú virágszőnyeg feküdt, a vízszintes és a függőleges szár találkozási pontjánál hófehér 70-es számjelzéssel, a virágszőnyeg körül székely ruhás gyermekek és felnőttek sorfalával. Délelőtt 11 órakor megkondult Székelyföld legnagyobb harangja és a plébániáról elindult a menet: a kereszt után száztíz pap, köztük száztizedikként Vencser László. Hálát adni jött ezen a kedden a ditrói nagytemplomba, s ott hívek több száza fogadta.

Ahogy a templomba, ahol egykor megkeresztelték és pappá szentelték, belépett, a haranggal együtt az egyházközség kórusának éneke is zúgott.

A gyulafehérvári, szatmári, nagyváradi és temesvári egyházmegyékből, Csángóföldről, Felvidékről, Magyarországról, Ausztriából és Németországból is jöttek papok, az egyenesen a templomba érkezőkkel együtt összesen százharmincan, s mellettük hívek is több százan azok közül, akiknek a jubiláns egyenként, külön-külön küldte el levelét ezzel a megszólítással: *„Szeretettel hívom és várom volt tanítványaimat, paptestvéreimet, rokonaimat és barátaimat, falusfeleimet és kedves ismerőseimet a 70 évemért bemutatandó koncelebrációs hálaadó szentmisére, amelyen köszönetet mondok Istennek és embereknek az elmúlt hét évtizedben kapott kegyelmekért, ajándékokért. Boldoggá tenne, ha együtt tekinthetnénk vissza közös emlékeinkre és megerősítenék egymást a találkozás örömeivel.”* Az ünnepre egybegyűltekhez elsőként Baróti László helyi plébános szólt. Köszöntőszavaiban rámutatott: az, hogy megszülettünk, nem érdem, de hogy az azóta eltelt esztendőben mit tettünk, érdem lehet. Vencser László professzor úgy élt, hogy életében mi is jelen lehettünk, nem feledkezett meg rólunk – állapította meg az esemény házigazdája.

Tőle átvéve a szót, Vencser László, a szentmise főcelebránsa köszöntötte paptestvéreit, akik koncelebrálásuk által segítettek neki a hálaadásban, s akik között egykori tanítványai voltak többségben. Köszöntötte a fiatal nemzedéket, és azokat a paptársakat, akikkel valaha együtt tanult vagy akik korábban voltak a gyulafehérvári szeminárium hallgatói. Név szerint is külön köszöntötte a papságuk 50. (Csató Béla), 40. (Ilk Antal, Vízi Zakariás) és 25. (György Ferenc, Pál Vilmos Barna, Sebestyén Péter, Szakács Endre) évfordulóját ünneplőket, valamint a jövő papi nemzedék képviselőit jelenlévő kispapokat. Az oltár előtt mellette álló paptestvérek

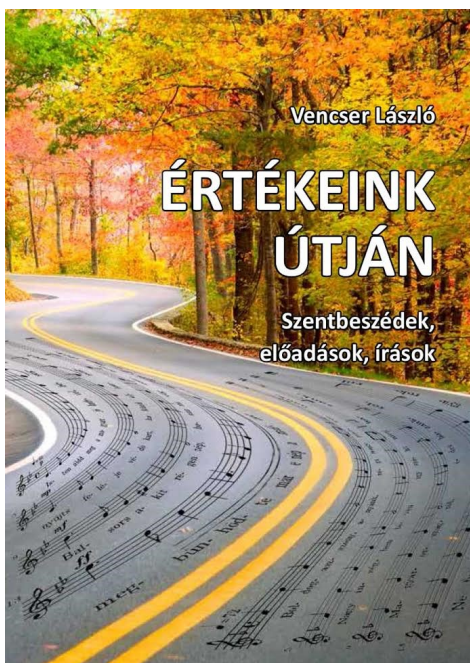
különböző csoportokat képviseltek: a Stuttgartból érkező Tempfli Imre a határon túliakat; Csató Béla az aranymiséseket és az idősebb nemzedéket; András István teológiai tanár a gyulafehérvári hittudományi főiskolát, a ditrói születésű papokat és a fiatal nemzedéket; Dirschl Johann, a Temesvári Egyházmegye általános helynöke a temesvári egyházmegyéséket; Szinovácz György a Szatmári Egyházmegye papjait; Schek László pedig a Nagyváradi Egyházmegye közösségét.

Az ünnepelt kitüntette figyelmes üdvözlő szavaival a díszvendégeket és a világi előljárókat is, így Csibi Krisztinát, a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt., Magyarország Háza igazgatóját, aki bukovinai székelyként és kisdorogiként a Bukovinai Székelyek Országos Szövetségét és a Kisdorogért Egyesületet is képviselte három társával együtt és aki Potápi Árpád nemzetpolitikaért felelős államtitkár üzenetét is elhozta. A Hajdúnánásról érkező Szólláth Tibor polgármesterhez és Buczkó József néprajzkutatóhoz Vencser László ezekkel a szavakkal fordult: *„Isten hozott benneteket oda, ahonnan 1916-ban innen többen hozzátok menekültek és onnan száz évvel ezelőtt ide visszatértek, s ahová így jelképesen ti is hazajöttetek!”* A továbbiakban köszöntötte Székely Ernő csikszentkirályi polgármestert, Nagy Zoltán jelenlegi és Mezei János korábbi gyergyószentmiklósi polgármestereket, Puskás Elemér ditrói polgármestert kedves feleségével, a képviselőtestület tagjait, a Közbirtokosság elnökét, Kovács Andrást, a ditrói egyházközség egyháztanácsosait, a Bakos

Ferenc kántor-karnagy vezette egyházi kórust, továbbá a Gyulafehérvári Főegyházmege Caritas-szervezetének igazgatóját, Márton Andrást, a gyergyószentmiklósi Szent Erzsébet Öregotthon igazgatóját, Magyarai Vencelt, a Jakab Antal Keresztény Kör tagjait, öccsét, Vencser Sándort és a családját, rokonait, barátait, ismerőseit, minden kedves vendéget, végül, de nem utolsósorban pedig az erdélyi Mária Rádió munkatársait és hallgatóit. A német ajkú vendégekhez német nyelven is szólt néhány szót. *„Hálaadó szentmisében ma elhunyt szüleimre is gondolok, akik nekem életet adtak és felneveltek, de ezt a napot nem érhatték meg – folytatta Vencser László. – Gondolok szentelő püspökömre, Isten Szolgája Márton Áronra, valamint Jakab Antal püspökre, akinek az én életemben, elődjéhez hasonlóan, jelentős, meghatározó szerepe volt. Mindketten itt Ditróban kezdték papi szolgálatukat. Gondolok elhunyt volt plébánosaimra, tanárainkra, 52 elhunyt tanítványomra, ditrói elhunyt papkortársaimra. Ők mindnyájan itt lehetnének, de Isten őket már elszólította.”*

A jubiláns figyelme a liturgia során is megmutatkozott: az olvasmányt unokahúga, Jánosi Emese tolmácsolta, a szentleckét a hajdúnánási Buczkó József néprajzkutatótól hallhattuk. A hívek könyörgését Kovács Szabolcs és Máté Szilveszter kispapok, Ditró polgármesterének hitvestársa, Puskás Olga, a szintén helybéli Bíró Levente, a gyergyószentmiklósi Gábor Zsófia, valamint Lázár Zoltán, a csíkszeredai főkonzulátus külgazdasági attaséja olvasta fel mindannyiunk nevében.

A szentmise szónoka, Tempfli Imre egyháztörténész, egyházi író, stuttgarteri plébános szentbeszédét Albrecht Dürer német festőművész *Imádkozó kezek* című alkotására építette. Mint mondta, Vencser László életében is fontos szerepet játszottak a kezek, a pappá szentelése pillanatában éppúgy, mint azelőtt és azután a tanulás, majd a papi hivatás teljesítése alatt, a vicerektori és igazgatói munkájához kapcsolódó megvalósítások, a sok szervezői munka során. Kiemelte az ünnepeltnek a paptestvéri és emberbaráti kapcsolatok ápolása terén megfigyelhető jeleskedését, s végül szóba hozta azt is, hogy a papi élet áldozatokkal jár, s ezek közül Vencser László életében talán a szülőföld elhagyása volt a

legnagyobb, de ő Istenbe kapaszkodva vállalta a nehézségeket, s noha immár huszonhat éve Ausztriában él, lélekben és tettekben itthon maradt.

KÖSZÖNTŐSZAVAK SZÓBAN ÉS ÍRÁSBAN

A szentmise végén Csibi Krisztina, a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt., Magyarország Háza igazgatója elmondta: Vencser Lászlóval való megismerkedésük nem olyan régen történt, de a kapcsolat közöttük talán több mint negyed évezredes. A bukovinai székelyek leszármazottaiként ugyanis a családjuk eredetét a név alapján a leírások Gyergyószékhez, közelebről Gyergyóditróhoz kötik. *„Ez alapján őseink valaha akár ismerhették egymást, én szentül hiszem, hogy rokoni szálak is fűznek bennünket egymáshoz”* – mondta a díszvendég, majd tolmácsolta az ünnepeltnek Potápi Árpád János nemzetpolitikaért felelős államtitkár üzenetlevelét.

Potápi Árpád János nemzetpolitikaért felelős államtitkár üzenetlevele Vencser László 70. születésnapjára

Tisztelt Tanár Úr! Kedves Vencser László Atya! „Egy csillag tánra perdült, s az alatt születtem én.” William Shakespeare gondolata tükrözi azt az örömet, amikor egy élet a földi ösvényre lép. Ez a „csillag” tudja, hogy az a kis élet miért is jött a világra. A Shakespear-i kis csillag öröme a Gondviselő szeretete, aki már édesanyánk méhében ujjlenyomatunkkal megkülönböztet, kiválaszt minket. „Az Emberfia nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon másokat.” Felszentelt papként ezt tűzte ki célul, kiegészítve azzal, hogy „nem azért jöttem, hogy ítélkezzem, hanem hogy irgalmat gyakoroljak”. Minden születésnap, ráadásul a kerek esztendő, mint ez a hetven év, lehetőséget ad a számadásra, lehetőséget a számadásra önmagunkban és a minket körülvevő közösség számára.

Végigolvassa Márk evangéliumát, Heródes, Péter, János vagy éppen Júdas személyén keresztül egyértelműen körvonala-zódik, hogy azok vagyunk, amilyenekké – minden körülmények közepette – a döntéseink tesznek minket. Ha visszanezünk Tanár úr életére, látjuk, hogy a felszentelésekor elhangzott Igék egy valódi döntésről való hitvallásról szólnak. Döntés arról, hogy egy „tánra perdült csillag” alatt született élet vállalja a nem ítélkező szolgálatot. Ez az élet tanúskodik arról, hogy felismerte és magáévá tette az evangéliumi üzenetet, nemcsak tudja, hogy kicsoda Krisztus és miért jött a világra, hanem azt is tudja, hogy mit vár el azoktól, akiket kiválasztott.

A szülőföld szeretete, a közösségért vállalt cselekedetek a megpróbáltatások idején, a nehézségben, bizonytalan időkben is megtántoríthatatlan hűség szemtanúi lehetünk, ha életén végignézzük. Köszönjük a példát, köszönjük a döntés földi megtapasztalásait.

Kedves Vencser László Atya! Isten éltesse sokáig, köszönjük hűségét szolgálatához, és hogy mintaként tekinthet Önre a jelen es a jövő generáció!

Budapest, 2017. június 15., Üdvözlettel: Potápi Árpád János

Szólláth Tibor, Hajdúnánás polgármestere az egész hajdúság, de főként a város üdvözlését hozta magával. „*Külön köszönöm azt az elmúlt években megtapasztalt odahajolást hozzánk, amellyel megtisztelt Tanár úr bennünket* – mondta a városvezető, majd így folytatta: – *Az a kötelék, amely száz évvel ezelőtt fonódott közöttünk, amikor a hajdúságba telepítettek erről a környékről több tízezer embert és ebből nekünk Hajdúnánáson 3200-at sikerült befogadnunk és szeretetben ott tartanunk, az a kötelék a mai napig tart.*” Szavait Szólláth Tibor ezzel zárta: „*Külön szeretném megköszönni református magyarként is ezt a hetven évet és azt a negyvenhat évet, amelyet a papságban eltöltöttél. Azt kívánom, hogy maradj lámpás az erdélyi, a Kárpát-medencei és a diaszpórában élő magyar testvéreink számára!*”

Puskás Elemér, Ditró polgármestere szintén röviden és tömören fogalmazott, amikor azt mondta: „*Van egy ember... Van egy ember, akire mindig számíthatunk, és nem egyszerűen csak támaszkodhatunk a barátságára, hanem megerősítést is kaphatunk tőle a harcban éppúgy, mint a kétségeinkben. És szövetségest találunk benne mindig, ha össze kell esküdni a jóra. Vencser László, aki ennyi év után is rendületlen hittel és alázattal szolgálod az egyházat, hazádat, népedet, szerető híveidet, kívánjuk, hogy a Jóisten adjon még erőt, egészséget, kitartást, az elkövetkezendő évekre is. Köszönjük, hogy vagy nekünk! Én személyesen hálát adok a Jóistennek, hogy ismerhetlek. Kívánunk boldog születésnapot!*”

Puskás Elemér a község fennállásának 450. évfordulója előtt tisztelgő, az alkalomra készült képzőművészeti alkotással ajándékozta meg az ünnepeltet, majd bejelentette, hogy a műsorrendben egy kis változás esett, és a mikrofonhoz lépett főtisztelendő Szász János. A Gyulafehérvári Főegyházmegeye volt gazdasági igazgatója, jelenlegi petrozsényi plébános elmondta: barátját virágszőnyeg fogadta a templom előtt, biztosan sok virágcsokor is várja őt. „*Én nem virágcsokorral, hanem egy ünnepi könyvvel jöttem köszönteni*” – tette hozzá, majd tőle Szócs Csaba, a kolozsvári Verbum Kiadó igazgatója vette át a szót, és kissé részletesebben is elmagyarázta, miről is van itt szó. A Szász János kezdeményezésére született, *Távol és közel* című kötetben paptársak, egykori tanítványok és barátok, Vencser László születési évére, 1947-re utalva összesen negyvenheten vessel, történetekkel, emlékek felidézésével köszöntik az ünnepeltet. Az ajánlás és a negyvenhét név felolvasása után Szócs Csaba az ötszázból átadott hetven kötetet a meglepett jubilánsnak.

Végezetül egy vers is elhangzott a szerző Ferencz Imre papköltő jóvoltából, majd a ditrói egyházközpontok által az egyháztanács nevében kifejezett jókívánások után Vencser László vette vissza a szót. Ismét megköszönte paptestvéreinek, hogy nem sajnálták a fáradságot és eljöttek Ditróba vele együtt hálát adni. Ez a „nagy találkozás” az összetartozás jele, aminek üzenete is van: így is megélhető a papi egészség, a paptestvéri összetartozás – fogalmazott az

ünnepelt. Köszönte a kispapok és a ministránsok oltárszolgálatát, a felolvasók együttműködését, Baróti László plébánosnak a házigazdai szerepet, az egyháztanács tagjainak a szervezésben való közreműködését, az egyházi kórusnak a zenei szolgálatot és a templomdíszítók munkáját. Megjegyezte: utóbbiak az édesanyjára emlékeztetik, aki hosszú éveken keresztül díszítette e templomban a főoltárt és 1969. augusztus 15-én, amikor Márton Áron püspök bérmálni érkezett, asszonytársaival elkészítette az első virágszőnyegét. Vencser László hálát mondott az elhangzott szentbeszédért, a szívélyes köszöntőszavakért, a hívek jelenlétéért, a Mária Rádió szolgálatáért, a közös imáért és együttlétéért.

Végül visszafordult paptestvéreihez ezekkel a szavakkal: „*Kedves Barátaim! Engedjétek meg, hogy a köszönet után megfogalmazzak egy kérést is hozzátok. Sütő András Omló egek alatt című kötetének megjelenésekor, 1990 januárjában, még a marosvásárhelyi fekete március előtt fogalmazta meg a következő gondolatokat: »...küzdve mentek el rendre az élők sorából a mi égtartó embereink.« Mi itt vagyunk, élünk és dolgozunk. Volt paptanítványaim közül, amint már említettem, 52-en elköltöztek a Mennyei Hazába. Ők a ti évfolyamtársaitok, kollégáitok voltak. Nekünk, ma élőknek helyettük is vállalunk kell az égtartók feladatát. Omló egek alatt állva nekünk, papoknak is kötelességünk tartani az eget, mert ez nemcsak a közszerplők feladata, hanem a mi kötelességünk is. Tartanunk kell az eget, hogy ne omljanak híveinkre, népeinkre, nemzetünkre. Legyünk igazi égtartó emberek. Ne várjuk, hogy ezt helyettünk mások tegyék meg, hanem tegyük oda vállainkat, és ne engedjük az eget ránk omlani. Így találkozunk itt Ditróban ebben a templomban, ha Isten éltet, négy év múlva, 2021. szeptember 13-án, aranymiséma alkalmával, és hálálkodva elmondhassuk majd: az omló egek nem borultak ránk, nem temettek maguk alá, mert mi teljesítettük feladatainkat.*”

Adja Isten, hogy így legyen!

Sr. Beatrix Van den Borre FSO

NYUGATI SZEMMEL A KÖZÉP-EURÓPAI SZAKRALITÁS

(Bevezető gondolatok Topoliński mártíriumához)

Tizenhárom éves voltam, amikor karácsony és Új Év között, szinte éjjel nappal olvastam, és írtam. Le szerettem volna másolni is azt a kötetet, melynek a címe magyarul: Ha Flandria visszahív. Nagyon mélyen megragadott. Már akkor elhatároztam ezt, mikor korábban nővérem felhívta a könyvre a figyelmemet, és csak néhány napra kölcsön kaptam. Most itt volt az alkalom, és én nagy lelkesedéssel dolgoztam a hideg padláson. Senki és semmi ne zavarhasson, hiszen nagycsaládban nőttem, tizenketten voltunk testvérek.

Megragadott a szegény sorsú Stefaan kemény elhatározása, aki gyalog indult el Budapestről, hogy pap lehessen. Richard Vervacke kanonok atya segítségével, anyagi támogatásával végezte el tanulmányait. Felszenteléséig, 1943. március 28-ig tíz év telik el. Erről az útról szólt a könyv, és a papi életútja kezdetéről. A hazatéréséről. Az oly sok háborús szenvedés közepette, és a harcok befejezése után is, látva a sok árva elhagyatott gyermeket, hogyan karolta fel az elesetteket, hogyan épített otthont nekik. A gyermekekkel kezdődött el az élet a „békében” és mindeközben talált rá a személyesen neki szóló „Jöjj, köves engem!” – útjára a fiatal atya.

Bár akkor még nem sejtettem, hogy kik és milyen emberek a magyarok, azt még legkevésbé sem tudtam, hogy felszentelése napja a nándorfehérvári hős, Kapisztrán Szent János ünnepe, de tisztelni kezdtem a magyarokat. Példakép lett számomra Regőczy István atya. Rajta keresztül már akkor csodáltam ezt a nemzetet. Azután, mikor már középiskolás voltam, jött 1956-ban a magyar forradalom és szabadságharc. Izgalomban voltunk osztálytársaimmal, hallgattuk a rádiót, a Vatikáni Rádiót is. Figyeltünk XII. Piusz pápára, és imádkoztunk, ahogyan imádságra kérte a magyarokért a világegyházat. Hittük, hogy imáinkkal tudunk segíteni.

Nem gondoltam, hogy az én utam is egyszer itt folytatódik. A kelet-európai rabnemzetek közül, az ezer éves két szakrális nemzetállam, a lengyel és magyar közül, a magyart fogom segíteni.

A Gondviselés útjai, mondják, kifürkészhetetlenek. Ez így is van. Azonban csak visszafelé nézve életünkre tudunk különlegesen is rácsodálni arra, hogy az isteni tervben milyen pontosan előre elkészített minden.

A „Krisztus ügye” lelki család (Familia Spiritualis Opus, FSO) alapítója Júlia Verhaeghe anya. Isten remekbe szabott sorozatos véletlenjeinek egyike az, hogy az anya és Stefaan már a Brügge-i papi szemináriumi éveik alatt találkoztak. Egy szünidőben, Júlia anya szülővárosában, Geluweban, ahol szeminaristatársánál töltötte a nyarat, akinek az édesapja karnagy és orgonista volt, egy szentmise után eljátszotta a magyar Himnuszt. A nemzeti Himnusz dallamára, abból fa-

kadóan jött össze a bemutatkozás. Júlia anya megígérte, imádkozni fog azért, hogy jó pappá legyen.

Sok év telt el. 1969 októberében jött Júlia anya egy nővér társammal és velem Bécsből Budapestre. Azt a feladatot szánta nekem, hogy segítsen a hite és szeretete miatt már hosszú bőrtönéveket viselt, és újra perbe fogott atyát. „Nem hallgathatunk!” – és nemcsak, hogy nem hallgatott, de ezt kapta címül az újabb Belgiumban megjelenő könyve.

Élete és a szabadsága veszélyben, de rácsodál a 200 éve történt csodára. 1753-ban egy kisgyermek lóról leesve belezuhant a kútba. Mikor végre rátaláltak, és kihúzták, teljesen száraz volt, és mosolyogva mesélte, hogy egy szép hölgy tartotta a víz fölött. A szülők már abban az évben hála emléket állítottak ott Szűz Mária tiszteletére. A helyre előbb csak páran mentek, de a XIX. században már elég sokan zárandokoltak oda. Mikor a hét templomot építő István atya rátalált, már csak egy romos kis kápolna volt, nagy gaz közepén. De azt hiszem, lelki szemével azonnal meglátta benne azt: „Bár minden időt és az egész világot Isten ’templomának’ tekinthetjük, vannak azonban idők és helyek, melyeket Isten kiválaszt, hogy ott és akkor az emberek különös módon is megtapasztalják jelenlétét és kegyelmét. A hit érzékével vezérelt emberek pedig felkeresik ezeket a helyeket, mert biztosak abban, hogy valóban Isten élé állnak, aki ott jelen van.” – ahogyan ezt Szent II. János Pál fogalmazta homíliájában, Łagiewnikiben, amikor felszentelte 2002. augusztus 17-én az Isteni Irgalmasság tiszteletére az új templomot.

Ha a mai zárandok térdre borul itt a valahai kiskápolna fölé épült „Magyarok Engesztelő Kápolnájában”, látva, hogy mi lett a kicsiny magból, érzi, hogy különleges helyen imádkozik, melyet az Isten kiválasztott magának, hogy a Szentséges Szűz, a Magyarok Nagyasszonya által kiáraszsa itt a kegyelmét.

Azzal kezdtem, hogyan lett 13 éves koromban példaképem a magyar pap. De azt akkor igazán nem álmodtam, hogy mi leszünk 1969-ben Júlia anyával a Kútvolgyi Kápolna „első zárandokai”. Azt meg főként nem, hogy a segítsége, munkatársa leszek az atyának abban, hogy felépüljön itt a szentségimádás, az ima, az engesztelés helye. Az ő áldozatos munkáját 1988-ban már szerte a nyugati világban, főként Belgiumban ismerték, anyagiakkal támogatták, bizony, hazájában állandó mellőzésnek, üldözésnek volt még akkor is kitéve. Nagy, szinte kivihetetlen vállalkozásnak tűnt, dehát melyik vállalkozása nem az volt, mikor belekezdett életrajzi könyvének megírásába.

Példáján át, hadd legyen felismerhető a Gondviselés, amely sohasem késik, legfeljebb egy negyed órát, hogy próbára tegye hitünket, türelmünket. Remélte, hogy, mert olyan kiadó akkórában nem volt, aki ezt vállalta volna, hogy legalább magánkiadásban megjelenhet. Dobos Marianne szerkesztette és rendezte sajtó alá, és sikerült neki a Kiadói Főigazgatóság engedélyét is megszereznie. 1988. karácsonyára még Szent II. János Pál pápának is ki tudta vinni a kötetet. Aki egy latin nyelvű köszönőlevélben adta áldását az „Isten vándora” áldozatos

papi életére.

Az évek során, a rendszerváltás után, már a Szent István Társulat Könyvkiadó is több kiadásban jelentette meg, körülbelül nyolcvan ezer példányra vált sok fiatal lelki olvasmányává, és az olvasók közül többen választották a papi szerzetesi hivatást.

Katakomba kereszténység, mint az ősegyházban, a földalatti egyház sorsa.

Akkor már közel negyed százada ismertem Dobos Marianne-t, amikor, mint kurátora meghívott egy konferenciára Miskolcra, melyet Isten Szolgája Kelemen Didák minorita atya (1683–1744) tiszteletére szerveztek. A török kiűzése után (1686), a Szatmári béke (1711) után, mit tudott tenni a hazájáért, a rábízottakért egy „kovászember” egy „szentember”?

Júlia anya egy gondolatával, *a szenteket nem szabad a sírjukban hagyni, de lábat kell nekik adnunk, és akkor majd teszik a dolgukat a mi korunkban is.* – biztattam én is a munka továbbfolytatására. Az azóta eltelt utóbbi évtizedben keletkezett írásaiban a két nép, a lengyel és magyar szakrális összetartozásának szolgálatát vállalta, tette kutatásának tárgyává.

A magyarok és a lengyelek nagy szenteket adtak a világnak és vannak közös szentjeik is. Népek Krisztusa Magyarország! Népek Krisztusa Lengyelország!

És amikor a két nép közül az egyiket a történelme során az életveszély fenyegette, a másik önzetlenül segítségére sietett.

Hitler hatalomra jutott, tart a II. világháború, és hogy milyen keservesen nehéz a feladata XII. Piusznak, arról az alább tőle idézett mondat tanúskodik:

„Mikor a pápa hangosan kiáltani szeretne, néha sajnos a kiváráó hallgatás ajánlatosabb számára; mikor szeretne segíteni, türelmesen várakoznia kell.”

A történészek folyamatos vitában vannak egyházpolitikáját illetően. Szentté avatása el-elakad. Ezért is örültem, mikor láttam, hogy a szerző, ha érintőlegesen is, hiszen nem erről szól a kötet, de felhívja a figyelmet arra, hogy a Történelem Urának titka az, hogy az embereken, adott esetben Szent Péter apostol utódán keresztül csendben cselekszik.

Módom volt ismerni, sőt sokszor vittem autóval is Madre Pascalínát. Gyakran, mikor Rómában éltem, közösségünkbe vittem a vesperásra. Vagy a Vatikánba jártunk, ahonnan sok ráhagyott tárgyi emlékét hozta el XII. Piusznak, és ajándékozta azután nekünk, a Krisztus Ügye lelki családnak. Kis múzeum is lett ezekből.

Most, ahogy az ajánló soraimnak ehhez a részéhez értem, nyugati szemmel nézve körül, látom, milyen nagy kegyelmet kaptam, mikor nagy idők nagy tanúit, közöttük Pascalina (Pasqualina) Lehnert megismerhettem. Elő akarom venni, személyes emlékeim mellé a német nyelvű életrajzi kötetét, nyúlok a helyre és nincs ott, mert kölcsönadtam.

Ekkor döbönt belém, hogy vissza kell kérnem, és közre-

működnöm abban, hogy a magyar és a lengyel fiatalok ne a Helytartó, Rolf Hochhuth drámája alapján ismerjék meg.

Nagyon fontos mindez. Itt és most. A XX. század két világháború, és keresztény üldözések korszaka volt. A magyar nemzet számára különösen is nehéz egy mesterségesen kialakított (Trianon 1920. június 4.) Európában.

Napjainkban pedig még nagyobb, és sajnos egyre közelebbi a veszély. Amikor a kereszténység ellenes erők hadat üzentek a civilizációnak, és különösen is Európának. Most, amikor, mint az elmúlt évezredben, kelet-Európának ismét az a feladata, hogy védőbástya legyen.

STEVE ISTVAN SAVANYA

SPIRITUAL

Oh, Lord! I've never ever cried
About anything like this before
The sun and the moon are ghostly spheres
The world 's afloat in deadly tears
Just let me sing once more
Oh, Lord! I've never ever moaned
About anything like this before
In the chasm of time I've sailed around
My feet can no more walk the ground
Just let me sing once more
Oh, Lord! I've never ever heard
About anything like this before
Fake smile and sorrow pave the way
For a hollow tomorrow every day
Just let me sing once more
Oh, Lord! I've never ever prayed
About anything like this before
A psalm, a praise, a poem that's kind,
A guiding light for all mankind
Just let me sing once more

ALBERTA RAIN

The warm sigh of
The Great Spirit sweeps
Ancient prairie scars
Medicine man - howling moon
Serenades the stars
The dead of night keeps beating on
Buffalo ghost hide
While the tears they call
Alberta rain
Wash away the night

IN MEMORIAM JÓKAI ANNA

(1932–2017)

„Jókai Anna hőseit soha nem kényezteti, hanem emberi valójukban, esendősegekben, hétköznapi küzdelmeikben ábrázolja, ezért is jellemezhetőek művei a spirituális realizmus fogalmával. Prózájának kiemelkedő erőssége éppen abban rejlik, hogy gondosan megformált karakterei iránt egyszerűre váltja ki az olvasóból a részvétet és a mások sorsa iránti érzékenységet. Ezáltal írásművészetének legfőbb vonása az emberi közönyösség elleni figyelmeztetés, és a szeretet képviselője a világban.” (A Magyar Írószövetség megemlékezéséből)

JÓKAI ANNA

A LOVAS IMÁJA

Nappalra fekete lovat adj
 hogy kitessék a fehér fényben
 És fehér legyen a ló
 ha ránk szakad a fekete éjjel

ha a gyeplőt elejteném
 a fekete akkor is haladjon
 Ha álmodozva elkószálnék
 a fehér az úton marasszon

versenylovak kíméljenek
 cirkuszi ló sem kell
 megedződött hátsólovunk
 elbír a tereppel

a fekete a sorompót tiszteli
 de a fehér átröpül rajta
 félni csak az félhet
 aki a lovakat hajtja

váltott lovak de egy nyereg
 huszonnégy óránk gyorsan lepereg
 csak a ló pihen az ember soha

RADNAI ISTVÁN

A NEM-KÉSETT LEVÉL

Rudolf Steinertől visszahőköltem! Anna még a harangszóra is fel mert ülni! Most, amikor nem álmában jutott fel a Jákob lajtorjáján, hasít belénk, hogy örök élete van!

Itt a Földön a műveiben, s ott, ahová igyekeznek - óvott minket attól, hogy az indulókat visszarántsuk magunkhoz a sárba! Oda már biztosan megérkezett.

A Napok, a Napok című regénye óta figyelemmel kísértem Jókai Anna munkásságát, talán még hamarabb, mintha a Labda került volna előbb a kezembe és egészen biztosan a novellái.

Szeretem a novellát, munkahelyemre olykor az egész várost átszelve jutottam el, a hajnali ködben. A végállomáson szálltam fel, egy kis csalással. Visszafelé utaztam vagy két megállót az egyes busszal. Kaptam ülőhelyet.

Pont egy novellányi ideig tartott az út. Még felfurakodtam egy másik - egy tömött járműre, akkor még a lépcsőn is lógtunk - máris bent voltam a taposómalomban. Munkám lélekölő volt, a két nyelvvizsgám ellenére papírok és kartonok foglalták le a világot. Azaz dehogyis! A fejemben a novellák jártak...

Az angyal már akkor is megjelent, az angyallal már akkor sem törődött senki, akár a reimsi katedrális kövére szállt le, akár kő-szívünkbe szeretett volna.

Ezzel fejezzük ki állati lényünket és megvetésünket minden iránt, ami az emberi szellem nagyságát dicséri.

Mindenki, aki mégis arra jár, a turista, a koldus és Hriszto, az alkalmi árus, a dolga után fut, vagy kipipálja, ez a műemlék is megvolt.

Mária nézi az angyalt - közben kigyullad a díszkivilágítás - idegesíti a rendíthetetlen mosolygás. Beszélő nevek, mintha Isten Fiát és az Istenszülőt sem a transzcendentális érdekelné.

Ki ne kapta volna fel a fejét? Ahogy az Adáshibában Szakonyi, ezzel majdnem egyidőben, Jókai Anna is láttelepet vett fel akkori világról.

És hová jutottunk...

De van valaki, aki megállítja nekünk az időt, az elfecséreltet. Már akkor mer a forradalomról beszélni, igaz, írói leleménnyel. Végül a cenzúrázott regény mégis a polcokra került.

Anna őszinte egész életében, amikor mint gyermek elmondja a vendégnek, hogy édesanyja az imént undoknak nevezte. Egyenesen megkérdezi a vendégtől, ***miért jöttél, ha undok vagy?***

Anna megkérdezi a rendszertől, miért jött - lánctalpakon. Őszinteséget rendszer-függetlenül megőrzi.

Aggódik a Haza és a Világ sorsán, imát ír, amikor értetlenül áll az emberi felejtés jelensége előtt, a 2002-es választások után.

Annát egyszer meglátogathattam. Ajánlást kértem tőle,

elvittem hozzá a könyveimet. A nevemet már ismerte a lapokból. Néhány nap múlva a postaládában találtam a levelét.

Pedig súlyos veszteség érte, alig néhány hete temette el szeretett férjét. Kérdezte is tőlem, ismertem-e? Sajnos csak nemleges választ adhattam. És akkor mesélni kezdett.

Hosszan elbeszélgettünk, megkínált kávéval.

Ugyan ki lett volna képes arra, hogy fogadjon, hogy foglalkozzon a kéréssel. Ki ne zárkózott volna el? De ő Anna volt, Jókai Anna, az ismert és szeretett író. Anna mindenkin segített, maga mondta, ha ez nem sikerül, minden jószándéka ellenére, ő elszomorodik!

Nemrég a kezembe került a címe. Tényleg, hová lett Jókai Anna, aki annyira aktív, akivel mindenütt találkozhatsz, ahol a kultúra jelen van? Írok neki, gondoltam, de halogattam. Régen írtam postai levelet, emailt naponta többet is.

Talán éppen akkor került be a kórházba és hamarosan elvesztettük. Nekem marad a lelkifurdalás, mint szüleim sírjánál, mennyiszor mulasztottam el a szeretetemet kimutatni.

Az angyal mosolyog, változatlan és változhatatlan. Csak éppen egy percre elhagyja kötetést és felkíséri Annát.

Tudjuk, el kell őt engednünk, ne őrizzük fétisként a tárgyait, könyveit. Élünk az ő bölcsességéből táplálkozva, **nemcsak kenyérrrel él az ember!**

(<http://mkdsz.hu/content/view/36653/210/>.)

JÓKAI ANNA

PONTOSÍTÁS

Az angyaloknak nincsen szárnyuk

- tudnak röpködni

Az ördög nem fekete

- annál sokkal sötétebb

A menny nem fönt a pokol nem lent

nem hely inkább állapot

Jézus nem fotogén és nem fecserészik

- Ő nem a tévékettő sztárja

Krisztus nem csak meghalt értünk

- elő is élt nekünk valamit

Isten nem ősz és nem lakozik

- Ő van, tér s idő felett

Az ember többé nincs gyámság alatt

- az utért és az irányért maga felel

A halál akár a mag halála nem pusztán rothadás

- hanem az új hajtás feltétele

KANADAI MAGYAROK – MEGEMLÉKEZŐ

GYŰJTEMÉNY

Az idén úgy döntöttem, hogy angol nyelvű könyvet teszek az olvasó asztalára. Teszem ezt részben azért, mert Kanada népe, akikkel hasznos évtizedeket éltem együtt, az idén ünnepli föderációja 150 éves évfordulóját. S teszem azért is, mert a kanadai magyarok, akikről e kötet szól, az idén ünneplik bevándorlásuk 151 éves évfordulóját. De teszem főleg azért, mert ezek az írások évekkal ezelőtt megjelentek folyóiratokban, s nagy érdeklődést keltettek az angol nyelvvilágban. 58 évi kanadai életem során hivatalból és személyes érdeklődésem folytán sokat foglalkoztam a Kanadában élő magyarság története, szellemi és kulturális értékei tanulmányozásával. Szabadidőm tekintélyes részét az ide vonatkozó dokumentumok szálankénti felkutatására áldoztam. Mindezt azért, hogy adataikat megőrizve, szakszerű bibliográfiák kiadásával tehessem azokat elérhetővé a tágabb angol és magyar nyelvű közönség számára. Mint a munkásságomról szóló Koltay Gábor dokumentumfilmben (*Megyek fáklját gyűjtani: Miska János története, 2017*) elmondtam, a befogadó Kanadának – a népesebb szláv, germán, skandináv bevándorlókhoz viszonyítva – elég kevés ismerete volt a magyarságról. Ebben nagy szerepe volt nem csupán a befogadó hivatalos szervezeteknek, de a tekintélyes kultúrával rendelkező magyarságnak is. Az történt, hogy elődeink magukba zárkózva elmulasztották kitárni ablakaikat, hogy évkönyveinket, kalendáriumainkat, sajtónkat, színes ünnepségeinket megosszák más népekkel. Ezt a mulasztást igyekezett jóvátenni a háromkötetes bibliográfiám (*Canadian Studies on Hungarians: A Bibliography.*)

A jelen (*Hungarian Canadians – A Selection of Writings with Fond Memories* című) gyűjtemény három részből áll. Az első és terjedelmesebb rész a magyarságismereti tanulmányokból nyújt ízelítőt, beleértve a hungarológiát és magyarságörökséget Kanadában, a szépművészeti és zeneművészeti eredményeinket, a nagy múltú és gazdag irodalmunkat, mely az 1900-as évek elejére nyúlik vissza. Több írás – interjú, recenzió, előadás, hivatalos riport – foglalkozik az 56-os forradalom és szabadságharc szelleme megőrzésével. Tanulmányok szólnak a technológiai vívmányokról – a könyvtárszolgálatról, valamint Kanadának az információs tudományok fejlesztéséről s annak sikeres technológiai alkalmazásáról, melyben az ott élő magyarok (bibliográfusok, történészek, statisztikusok, technológusok) jelentős szerepet játszottak. Ismertető írások szólnak arról, mit tett, és tesz ma is, a kanadai magyarság a gyors beolvadás elkerülése ellen, mely számos bevándorló csoport nyomtalan eltűnését eredményezi.

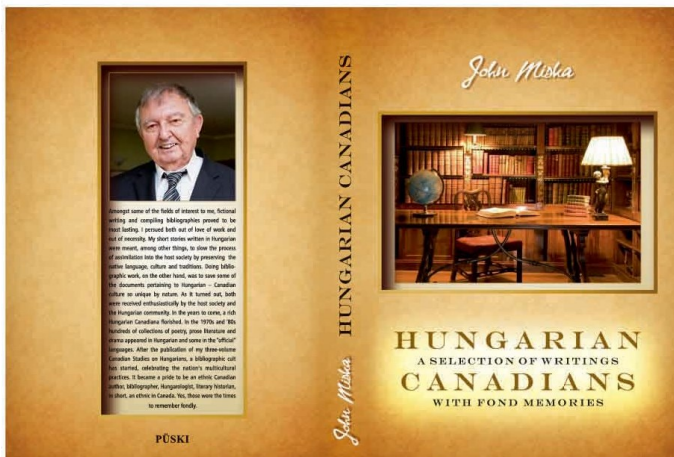
A második rész az életmunkásságomról szóló tanulmányokkal foglalkozik. Ezeket az angol nyelvű kanadai és az itthoni kanadista kollégáim buzdítására soroltam be, annak bizonyosságául, hogy egy ilyen szerteágazó munkásság ismeretése fényt vethet a kanadai magyarság életének számos más

ágazatára is. Közéjük tartoznak a kötetben is szereplő Palla Mária (ELTE), Szamosi Gertrúd (Pécsi), Kürtösi Katalin (Szegedi), Dreisziger Nándor (Royal Military College) egyetemi nevelők, s Veszely Ferenc Kamloops-i középiskolai tanár, költő és műfordító, valamint számos angol származású tanár, újságíró és bibliográfus. Ez utóbbiak különösen példaképpül állították bibliográfiáimat a kanadai nemzetiségi csoportok számára, minek köszönhetően a 80-as években valóságos könyvészeti kultusz alakult ki Kanadában.

A harmadik rész a nagy terjedelmű anyag dokumentum és bibliográfiai adatait nyújtja, köztük Palotás Krisztina tekintélyes névmutatóját, melyek megkönnyítik a nyomainkat követő történészek, szociológusok, irodalmárok a tárgyban való eligazodását. A könyvet Dr. Kenyeres János, az ELTE angol tanszéke igazgatójának bevezetője bocsátja útjára.

A könyv szerkesztése folyamán gyakran gondoltam a magyar fiatalok szerepére. A kötetben foglalt írások azt sugalmazzák, hogy szorgalmas tanulással, igyekvő munkával hasznos eredményeket lehet elérni, bárhová sodorja is az embert az élet. Hangsúlyozni kívántam számukra az idegen nyelvtanulást. Fontossá teszi ezt a mai életünk sajátossága, amikor egy 28 nyelvű uniós közegben élünk. Túlélésünk

érdekében feltétlen szükség van más nyelvek ismeretére. Ezeket keresztül ismerhetjük meg igazán a tagállamok történelmét, eszmeiségét és kultúráját. S ennek alapján kerülhetek el az én nemzedékem kálváriáját, amikor sajnálatos módon külföldre szakadtunk, s ott álltunk idegen nyelvtudás nélkül, számkivetetten, elhagyatottan.

Tanuljatok, fiatal barátaim, szorgalmasan. Ha úgy érzitek, hogy tudástok gazdagítására külföldre kell mennetek, tegyétek meg az utat. Menjetek, tanuljatok tovább az egyéni előrejutástok és a közösség iránti hasznosságok érdekében. S egyben végezzetek missziós munkát is. Adjátok más nemzetiségű kollégáitok értésére az igazi magyar értékeket, hogy ezzel véget érjenek az ellenünk szított félremagyarázások és elfogultságok, amelyek annyi kárt és fájdalmat okoznak nekünk. Éljetek azonban abban a tudatban, hogy idejében vissza kell térnetek képzettségteknek a haza javára való fordítása ügyében. Adjon Isten Nektek akaratot és boldogságot jövőtök beteljesedéséhez!

SAVANYA ISTVÁN: **HAJNALI SZERENÁD**

Arcod kértem
Mosolyt adtál
Szemed fényén
Fényt fogadtál

Hajad kértem
Bódítottál
Csókcsokkal
Borítottál

Szavad kértem
Búgtad nékem
Hangodból szőtt
Múzsa ékem

Kezed kértem
Érintettél
Télkint oldva
Melengettél

Szíved kértem
Álmod fontál
Mindenemre
Áldást vontál

Calgary, 2016. november 24.

KANADAI / AMERIKAI MAGYARSÁG

1949 óta szolgálja a nyugatra szakadt magyar közösséget.

Elismerten, a nyugati világ legnagyobb példányszámban megjelenő magyar hetilapja. Megjelenik minden szerdán délelőtt, és még aznap olvashatják, akik megvásárolják a torontói magyar üzletekben. Előfizetés \$75 egy évre vagy \$40 félévre, postázással.

A legfrissebb magyarországi, nemzetközi és sport híreket foglalja össze lapunk minden politikai elhajlás nélkül, mint a múltban. A Magyarországon hírdetők több ezer olvasóhoz szólhatnak! Olvassa, hirdessen és rendelje meg a mindenki által szeretett Kékújságot!

A legjobban informált magyar a Magyarorságot olvassa!

Published by: Canadian Hungarian Media non Profit Corp.
747 St. Clair Ave. W. #103.
Toronto, ON M6C 4A4 Canada
Telefon: 416-656-8361, Fax: 416-651-2442

Kiadó: Aykler Béla
Főszerkesztő: Susan Papp
Felelős Szerkesztő: Dr Tanka László
Szerkesztő: Balás Róbert
Számítógépes szerkesztő: Horváth Zsolt
Web: www.kanadaimagysag.ca
E-mail: info@kanadaimagysag.ca

Reméljük továbbra is szolgálhatjuk a magyarságot a nyugat legnagyobb számú hetilapjával.

PARA OLGA

SZÜLŐFALUM

„ideköt
idegszálaival a szél,
pamutszálaival a köd,”
(Csoóri Sándor)

mi vagy te
az első

magamra eszmélésem
fészke

mi vagy te

a belső utca
s a patakocskám
csilingel bennem
ha behunyom a szemem

mi vagy te

a kezdet
az ózondús levegő
e gyönyörű táj
amint látható
Kerekes M. István
művészi fotóján

a falu beburkolózva
a sejtés homályába

mi vagy te

a házak hűséges sora
a patakocskám partján
hol esténként
a lidérc kergetett
s mi gyerekek sikongtunk
vihongtunk
az égig érő
akácfák alatt
belepett a belső utca felvert
szállongó pora
s e boldog gyermekkorban
mezitláb futkároztunk
az esti szürkületben
mi kicsi lánykák
nyakunkba dobott
cserebogarakkal
fiúcskák loholtak a
sarkunkban
rohantunk
viházzoltunk
félünk

a lidércektől
akik csak a képzeletünkben
léteztek

este alig tudtam
elaludni
hallgattam a patakocskám
csobogását
ez volt az altatószerem

csak erre elaludni
ez a mélységes
gyermeki boldogság
csendje

s aztán mégis hozzá
hűtlen lenni
s mégis mindig
hazavágyni

hallom messze
e három harang
hívogató hangját
az élet sűrűjében
s mint eltévedt
gyerek az erdőben
menni menni mindig
toronyiránt

zengnek-bongnak
e harangok bennem

apám anyám
átlényegültem ülnek
a pici patak partján
az akácfák fölött
egy fellegen

s látom, amint a múltban
árvízkor apám utánam jön
a napközibe
nyakába kap
és visz a megvadult víz
partján
a belső utcán
-gyermeki békemenet-
gumicsizmában
az esti szürkületben

mindenki az utcán
nézik a vizet
megbabonázva
apám az utcán lépdel
büszkén
a nagy gumicsizmában

mert hátán a
Jövő

a Jövő várja
hogyan leszálljak
s megálljak végre a magam
lábán

s én hűtlen leszek
s mégis halálosan hű
mert a halálhír is itt ér engem
e patak partján

minden fontos dolog
kiindulási pontja
életemnek

innen el
tanulni
ide haza
megérkezni
míg volt ki
hazavárt
apám anyám

ma már csak a
csendbe vesző
boldogság
fészke

e hamvas gyermekkor

a boldogság és a halál szele
itt ér engem
hol legtisztább a levegő

apám szigorúsága
emlékképbe fagyva
aggódó anyám
megtört mosolya
bennem

a s fiam halálhírének
réme ráfagy örökre
az arcomra

s nem tudok szabadulni
fognak az emlékek
láncra vernek

vert szívvel és mégis
újra és újra
fel kell állni
talpra kell
állni

a sírokra virágot
vinni

Emléket hagyni

(Sepsiszentgyörgy, 2017. márc.18.)

TE VAGY

te vagy a témám
a tabu

te vagy a részem
a hamu

igazi arany
porom

kínzó keserű
koromként

fojtogat folyton
a fájdalom

EMLÉKED

Hervadnak Szírmaid
hamvadnak Színeid

közlegő Alkonyok
Szírmaid szétszórják
fellegek felejtő
fodrába orozzák

torodon terólad
keveset beszélnek
emléked elsuhan
örökül a Télnek

(Lele, 1994. máj.)

DOBOS MARIANNE

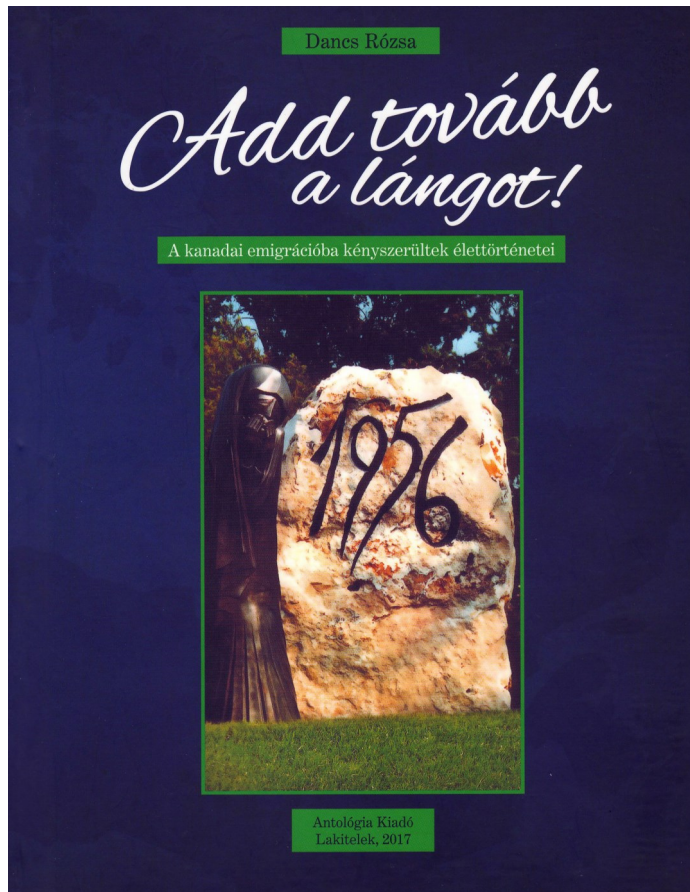
A HIT ÉS A SZERETET EREJE A KANADAI '56-OS MAGYAR EMIGRÁCIÓBAN

Hatvan év távol a szülőhazától. Miért? Mert hatvan évvel ezelőtt az élet, pontosabban a tíz nap remény után a reménytelenség hozta azt, hogy el kell hagyni az országot. El kell hagyni az édes, 1920. június 4. óta immár kis, hazát. Búcsút venni, mert búcsút kell venni. Ha nincs másként, akkor búcsú nélkül is búcsút kell venni. Útnak eredni, mert útnak kell eredni. Elindulni, mert el kell indulni. Miért? Az életért! Az életben maradásért! Miért? Mert el kellett kerülni a statáriális bíróságot, a börtönt vagy a Szovjetunióba deportálást. Ott kellett hagyni a hazát. Ott kellett hagyni a szülőt, olykor a nagyszülőkre kellett bízni, ott kellett hagyni a gyereket, ott kellett hagyni a rokonokat, barátokat, ismerősöket. Miért? Mert menekülni kellett a hazából! Szívükben a levert forradalom és szabadságharc életre szólóan meghatározó, felejthetetlen, még az unokák nemzedékének is átadandó élményével, emlékével, és egy maroknyi anyafölddel a vándortarisznyában eredtek útnak.

Honnan? Hová? Hogyan?

Megtudjuk, hogy élte ezt meg az a harmincnegyzet ember a harminchét ezerből, aki a kanadai emigrációba kényszerült, és elmondja élettörténetüket Dancs Rózsa *Add tovább a lángot* című könyvében.

Mintha harmincnegyzet meg nem írt regényt olvasnánk a 268 oldalban. Mert mindegyik történet ebben a maga terje-

Sokan vannak még, akiket nem ért el a krónikás, akikben még élnek a hatvan évvel ezelőtti belőlük ivódott emlékek... De vajon hány elárvult szülő él még azok közül, akik 1956-57 fordulóján hetekig, hónapokig, éjjel-nappal imádkozva várták az életjelt elmenekült gyermekeikről? Az ő fájalmukról, szenvedéseikről már nem írhatunk naplót, de álljon itt helyettük – nevükben is – egy kétségbeesett édesanya, L. Ady Mariska akkor született verse:

Ne menj el innen!

Palkó, fiamok

Túl a hegyeken tág a horizont,
vidám mezőkre tűz a napsugár:
Itt felhők fődik mindig az Eget
s utadba bozót, komor szikla áll.
Mégis... ne menj el, maradj itt, fiam!

Ott minden álmod valóra válnék,
álmossal szépítjük itt a valót:
mosolyt álmodunk a gyermek-arcra,
a búzaföldre nótás aratót.
Mégis... ne menj el, maradj itt, fiam!

A bús ég alatt véreid élnek:
magyar könny, sóhaj – magyar gond, bánat
S ha sziklát nem is mozdíthat karod,
a bozótot át ösvényt azt vághat.
Ne menj el, maradj itt, fiam!

Kis faluk mellett kicsi temető,
bennük apád és anyád pora!...
Visszahúzzák a holt szívek szíved
bárhova mennél – hídd el – bárhova.
Ne menj el, maradj itt, fiam!

Ne menj el, s ne menj senki,
ki erős, dolgos, fiatal!
A könny nyomán – Erdély bérci közt
hadl esendüljön meg egyszer a kacaj.
Ne menj el, maradj itt, fiam

Ára: 2500,- Ft

delmében is izgalmas, olvashatjuk úgy, mint harmincnegyzet színopszist. A színopszisba foglalt *regények* tagoltsága hasonló. Mindegyik történet arról szól, hogy hogyan élt szereplője 1956. október 23-ig. Majd mit csinált, mi történt vele a november 4-ig tartó varázslatos napok alatt. Mit azután, mikor kiderült számára, hogy menekülnie kell, és hogyan sikerült átjutnia a határon. Főként az osztrák határon, de a később indulóknak a jugoszlávon. Élet a menekült táborban. A befogadó ország kiválasztása vagy kiválasztatása a befogadó ország által. Tengeri betegségben szenvedve, vagy nélküle, az óceánon át, szerencsésebbeknek repülőn, út az ismeretlenbe. A megérkezés pénz nélkül, jobbára angol vagy francia nyelvtudás nélkül egy hatalmas kiterjedésű országba, Kanadába. A szovjet megszállók ellen fegyvert fogott, a nyugati világ által cserbenhagyott magyar forradalom menekültjeit szívesen várták ott még akkor is, amikor a nyugati világ *már belefáradt a nagy exodusba*.

J. W. Pickersgill bevándorlási és állampolgársági miniszter személyesen is meglátogatta az ausztriai menekült táborokat. Mr. Cox Ausztria akkori kanadai nagykövete társaságában felkeresték azt a tábort is, melyben a soproni egyetem mintegy fele, huszonöt tanár a családjával, és a hallgatók, összesen vagy négyszázan voltak elhelyezve.

Az erdőmérnöki kar dékánja, Dr. Roller Kálmán felelősnek érezte magát értük, egyben akarta tartani a csapatot, és valahol olyan országban újra akarta kezdeni az egyetemi életet, ahol a hallgatók magyar nyelven folytathatják megkezdett tanulmányikat. Levelezésbe fogott a világ több egyetemével, de a kapott válaszokkal nem voltak megelégedve. És

ekkor érkezett a kanadai küldöttség a felajánlással, hogy a vancouveri egyetem soproni divízióként befogadja őket. Az új hazájukba érkező soproniakat, mikor végig utaztak befogadási helyükig, minden nagyobb város állomásán diákküldöttség, professzoraikkal az élükön, üdvözölte, még ha késői órán futott is be velük a vonat.

„A dékánunk és a diákküldöttség a vancouveri egyetem elnökével, dr. Norman MacKenzie-vel sikeresen tárgyalt, és a továbbtanulásunkról biztosítottak. A befogadásunkban nagy szerepe volt James Sinclair-nek, az akkori federális házassági miniszternek, a jelenlegi miniszterelnök, Justin Trudeau nagyapjának. Ő volt az, aki felvette a kapcsolatot Pickersgillel. Ő British Columbia-i volt, ismerte az itteni erdőszet helyzetét. Felismerte a lehetőségét annak, hogy a magyar szakemberek segíthetik a kanadai erdőipar fellendítését” – idézem az egyik emlékezőtől. Azért, nem írom ide a nevét, mert akkor le kéne írnom mindegyiküket, akik mint az UBC, az University British Columbia hallgatói öregbítették a saját hírnevükkel az 1735-ben Selmezbányán alapított Bergschule, 1763-tól Bergacademi hírnevét. De, mert „Mindnyájan jártunk egyszer az Akadémián...” (én például az NME, a Nehézipari Műszaki Egyetem Kohómérnöki Karán, <http://mkdsz.hu/content/view/34066/202/>, azok kedvéért akik nem, inkább a történelmi tényeket említem itt.) Az Akadémia a *körülmények* miatt 1918-ban előbb Budapestre, majd Sopronba költözött. Ahol az akadémistáknak nem kis szerepe volt abban, hogy Sopron a hűség városa lett.

Ísmét a *körülmények* hozták úgy, hogy 1948-ban az erdőmérnöki kar, és a bányász kar alacsonyabb évfolyamainak kivételével Miskolcra költöztették az egyetemet. Zárójelben: Rákosi Mátyás nevét is viselte. Viszont azt, hogy ezt az áthelyezést milyen bölcs ’jövőbelátással’ tették, azt a *körülmények* igazolták 1956-ban.

A világ második legnagyobb kiterjedésű, de igen gyéren lakott országának irtatlan fenyőerdői, a vörös tölgyerdők, az 1867-ben alapított állam zászlóján is szereplő juhar levél fája, az indiánok által totemoszlop készítéséhez is használt cédrusok, de az úttalan utak is jól jártak a kiválóan képzett magyar mérnökökkel. Mikor a *körülmények* úgy hozták már a Nyugat-Magyarországi Egyetem nevet viselő, annak részét képező soproni campusra is került cédrusból készült kopjafatotemoszlop, avagy totemoszlop-kopjafa.

Alap fontosságú tények leírásában az erdőmérnökök egyenkénti, és így szerves egységet képező beszámolója nem különböznek egymástól. A forradalom és szabadságharc mint az utóbbi két évszázad második forradalma, az 1848-49-es forradalom és szabadságharchoz hasonlóan az „októberi márciusi ifjakban” is egyformán, ha kell életünket is az oroszok által megszállt hazánkért elszántsággal rendelkező harcosokat faragott a serdülő kamaszoktól kezdve az ifjakon át minden jóérzésű magyar emberből. A haza becsületéért a magyar virtussal harcoltak itthon, és így dolgoztak, tanultak, szereztek dicsőséget az új hazában a réginek. Nem volt ám könnyű, mert a kerítést nem fonják ma sem, de az ötvenes évek végén és a hatvanas évek elején még kevéssé sem fonták kolbászból. Munka alapú társadalomban nehéz testi munkával kezdték a

Marionnak és Lorinak
a nő-nő lelkei és kar-
mai foglaltság, ha-
miféleképpen.

Herceggel, Rózsa

Budapest, 2017. máj. 15.

menekült életet, és segédmunkástól, be-tanított órabérestől érték el, tanulás mellett, hogy valameny-nyen jobbára igazga-tói székből, vagy ha-sonlóan magas állás-ból, magas kitünté-

téssel jutottak a nyugdíjig. Jobbára ekkor sem hagyták abba a szakmai munkát, de ez vette át a második helyet, az innentől kezdve első rendűvé lett a magyar közösségekért, közösségekben végzett tevékenység után. A kötet minden szempontból széles betekintést ad arról, az egyes interjúalanyok beszámolóin keresztül, hogy milyen magyar szervezetek működnek, illetve működtek az elmúlt hatvan évben Kanadában. Hogyan emlékeznek a hétköznapokban a családban, mit mesélnek a gyerekeknek és az unokáknak arról, amiről a nagy évfordulón az ünnepi szónok így beszélt a forradalom 60. évfordulóján. Hogy hol, melyik Magyar Házban? Ezt sem írom ide, mert tapasztalatom szerint is, hasonlóan vélekednek, beszélnek erről nemcsak Kanada szerte, de az egész világon az ötvenhatot túlélt honfitársaink. Mi, akik „kalandvágyból” itthon maradtunk, ugyanúgy mint ők, akik, mint mondták akkorában, a Kádár konszolidáció idején „kaland vágyból” távoztak. „*Meggyőződés, hogy ötvenhat győzelmét a szeretetnek köszönhetjük, szeretett drága hazánk és egymás iránti ragaszkodásnak, amikor együtt, vállvetve akartunk megszabadulni az idegen megszállóktól és az ország nyomorgatóitól. Szerettük és védtük egymást. Minden összecsapás után számba vettük a veszteségeinket, és ha nem voltak áldozatok, örömmel ölelgettük egymást, de ha valaki elesett, sírva búcsúztunk tőle a Corvin közben. Most már bátran kimondjuk: akik meghaltak, a magyar hazáért áldozták az életüket. Az ölelés megmaradt közöttünk: ha találkozunk mi, '56-os bajtársak, máig megöleljük egymást, ha levelet írunk egymásnak vagy telefonálunk, mindig elhangzik az 'ölelek' köszönés.*”

Nagy köszönet és „ölelés” Dancs Rózának ezért az újabb dokumentum kötetért. Az interjúk kapcsán a hazai olvasók esetében nagy érdeklődésre számíthat a kötet azért is, mert egy ismeretlen távoli ország életébe, és a menekült magyaroknak ebbe az életbe való beilleszkedéséről kapunk képet.

Írásom zárásául a szerzőt idézve ajánlom a kötetet: „Azzal a meggyőződéssel adom az olvasó kezébe ezt a könyvet, hogy minden sora igaz. Mindenki a legőszintebben tárta fel életének legfontosabb mozzanatait – kezdve 1956. október 23-tól – a mai napig. Köszönöm mindenkinek, aki vállalkozott arra, hogy megossza élete történetét másokkal azért, hogy nemcsak gyermekeiknek-unokáinknak, hanem a jövő nemzedékeknek is bizonyíthassuk: nem lehet beletörödnünk abba, hogy meggörbült gerinccel, alázatosan hajlongva éljük le azt az életet, amellyel Isten megajándékozott bennünket. Mert emberek vagyunk, és az emberi méltóság, a szabadság mindenkinek kijár!”

FODOR ALBERT

BORJÚLOPÁS

(Folytatás árpilisi lapszámunkból)

De hagyjuk most ennek a részleteit. Az egyik szomszéd faluban élt egy Bertához hasonló asszony, Ember-Annának hívták, mert férfi ruhában járt, férfi munkát végzett és férfi módra viselkedett. Erről a névről csak annyit, hogy nálunk az ember férfit jelent, az asszony meg nőt. Egyedül élt, lovat tartott, fuvarozott stb., de az arca nőies volt, és a haját női módra viselte. Ha valaki személyes, bizalmas kérdésekkel hergelte, azt férfi durvasággal letorkolta. Nem is volt szóbeszéd semmi ilyen kikapásáról. Berta nőként öltözött és viselkedett, s amint később kiderült, még szeretőzött is, mégpedig ez esetben a borjúpásztorral. Hol ő járt fel, hol a pásztor jött le hozzá. Ezalkalommal Berta volt fenn. Mosott, főzött. Valamit még varrogatott is, aztán jött a csorda. Megették a vacsorát, elbeszélgettek, szerették is egy kicsit egymást, aztán Berta elindult hazafelé. A fő ösvényen jövegett, aztán a mogyoróson keresztül letért a kulipintyója felé, s körülbelül úgy félúton valami beszélgetést hallott. A félelem s a kíváncsiság egyszerre kezdett dolgozni benne. Kinn a tisztáson ösvény vezetett, azon jöttek a beszélgetők. Kilesett a bokor mögül, s látta, hogy egy baloghajtásra tőle, fentről ereszkedik le két ember, és vezetéken hajtanak egy tinót. A hold szépen sütött, ő pedig visszahúzódott a mogyoróbokor árnyékába. Aztán a 'vendégek' jöttek és mentek, elhaladva előtte. Beszédjükből semmit sem értett meg, de a hangból és a formájáról felismerte Gézát. Ezek valami nem jóban járnak, volt a határozott véleménye. Aztán ő is megindult hazafelé. Éjszaka is ölte a nyugtalanság.

- Ezeknek nincs tinó a csordában, valakinek hajtották vagy lopták. Mit csináljak? Egyik az unokaöcsém, a másik a... a..., nem akarta kimondani, hogy a kedvesem...

És arra is gondolt, hogy éppen most, bizonyos dolgok után, milyen jól egyeznek és milyen más az élete. Ha a medvékárt, illetve annak jelét nem tudja felmutatni, akkor felelnie kell. Az pedig az ő jövedelméhez viszonyítva nagy pénz.

Gézáék úgy állapították meg, hogy ez a tinó megfelel a mézszárosnak, s ha nem, akkor olcsóbban adják, de nem etetik, s még azon hajnalban levezették Hajnódra Lacihoz.

- Hüm, meglehet, hogy elcsúszik, dehát a főnök dönt - mondta Laci. - Megyek és hívom. És elbiciklizett, de jöttek hamar. A főnök kialkudott a remélt árból, mindjárt fizetett s a legények a kapott pézzel mentek haza. Ez szombaton volt délelőtt kilenc órakor. Géza lefeküdt, hiszen egész éjjel talpon volt, hogy ne legyen álmos az esti vizitán. Juci pedig a déli vonattal bement a városba vásárolni, nézelődni, hiszen menyasszonyság volt kilátásban - ilyenkor ez érthető. A végefelé elment a mézszárszék előtt is, és vett egy kiló húst. Náluk ugyanis már rég nem volt húsos ebéd. Otthon ritkán vágnak, hát ha már a városban jár, megveszi. Aztán a délutáni hatossal hazament. A húsnak örültek, s hogy baja ne essék, egy fazékban leeresztették a kútba, hogy majd holnap vasárnapi ebéd legyen belőle. Este érkezett Géza vizitába, és

ártatlanul szórakoztak. Géza azonban komolyra térítette a szót, s szorgalmazta a kihirdetést. Juci kacérkodott ugyan, de nem mondott nemet, s a mi legényünk úgy érezte, hogy még egy hét és megszűnik az egyezés.

Berta úgy döntött, hogy a bűnt nem pártolja, meg kell mondania az igazat, még ha nem is kényszeríti senki, és reggel megindult fel a Hevederbe a csordához.

- Hát így szeretsz te engem, hogy ma is feljöttél? - kérdezte a pásztor kedvesen.

- Fel kellett jönnöm, Gábor.

- No mondjad, mi a baj. Nagy baj van?

- Az attól függ.

- No?

- Hiányzik-e borjú, Gábor?

- Nem tudom. A reggel nem számoltam. Csak este tudhatjuk meg a behajtásnál.

Aztán Berta maradt, segített a kosározásnál, Gábor meg számolt. Egy tinó hiányzott. A Szócs Imréné.

- Tegnap még meg volt....

Ez Bertát újból szíven lökte. Tudta, hogy Géza Szócs Jucinak udvarol. Ha mindez kiderül, vége a házasságnak. Pedig Géza neki kedves rokona. Közben-közben neki is segített a háznál.

- Úgy látom, tudsz valamit.

Berta már nem mondhatta, hogy nem tud semmit. Bár mondhatná, hogy valakik valahová hajtottak valamit (aztán keressék meg a csendőrök), de döntött, és megmondta az igazat. És el is sírta magát. A pásztor tudta, hogy mit jelent ez a vallomás Bertának, ő is elérzékenyült, megölelte és megcsókolta.

-Köszönöm, Berta.

- Jó volna, ha itt maradnál holnapra a csordával. Én reggelre bemennék a faluba.

Szócséket még otthon kapta, éppen indultak a templomba, Szócsné pedig az ebéddel bajlódott.

- Isten áldja.

- Isten áldja. Na, mi szél hozott, Gábor? Csak nincs valami baj?

- De bizony, hogy van. Nincs meg a tinó.

- Medve, farkas?

- Nem. Bőr nincsen.

- Akkor hát mi?

- Ellopták.

- Ennyire biztos vagy? Nem elveszett?

- Nem. Dobos Géza lopta el Gál Árpáddal.

Szócs Imre megdöbbsent.

- Lehetséges ez? Ennyire biztosan mered állítani?

- Igen. Látták.

- Ki látta?

- Nem mondhatom meg. Szavamat adtam rá...

- Szóval akkor keresni nem érdemes?

- Nem.

- De hogy támadjam le én ezzel Gézát?

- Hivatkozzon rám, én majd a szemébe mondom. De csak a gazdaggyűlés vagy a törvény előtt. Aztán lássuk meg a választ.

Hát ez szomorú hír, gondolta Szócs Imre, és az a rossz érzése volt, hogy a pásztornak igaza van, igen határozottan beszél. Hát majd én rákérdeszek Gézára.

- Imre bácsi, sajnálom, nekem most vissza kell mennem a csordához. Isten áldja. Majd illetékes helyen nyilatkozom.

Mindezt Juci és részben az anyja is hallgatták. Juci teljesen begurult. Hol kipirult, hol elsápadt, hol kételkedett, nem kapta a helyét. Az is átvillant az eszén, hogy vajon az édesanyja nem a saját tinójukból főzi-e az ebédet... Szócs uram aztán – bár késve – elment a templomba, meghallgatta a prédikációt, amely a bűnről és a jó erkölcsről szólt – mint majdnem mindig –, de most mélyebbre szántott a Szócs uram lelkében, mint máskor általában. Juci nem ment. Érezte, hogy semmire sem tudna odafigyelni, aztán még szégyellné is magát, mintha már mindenki tudná is az ő gondját. Aztán csendesen megebédelt, illetve az asszonyok végig szipáskolták az ebédet, Szócs Imre pedig a prédikáción elmélkedett, hadd nyugtassa vele a ház népét. Ebéd után pedig magukban folytatták a sirást vagy elmélkedtek, hogy mi is lesz ezután.

A lányok már kint 'karténfogva' sétáltak s énekeltek az utcán, de Juci most nem tudott középük elegyedni. Tudta, hogy Géza jönni fog, és tervezte a fogadását. De egyszer egyet gondolt, aztán mást, nem tudott megállapodni. A szülők a pitvarban beszélgettek, félszavakkal, vontatottan, mert csak a történetek emésztgetése volt a fontos. És persze a megoldás. Aztán úgy négy óra felé koppant a kapu, és jött Géza. Köszönt, kérdezett.

- Hát jobban is lehetnénk, volt a válasz.

- Mi a baj, Imre bácsi? Jucit ma nem láttam a templomban...

- Odabenn van, lássad.

És Géza bement, köszönt, de választ nem kapott.

- Mi van veled, Juci? Templomban nem voltál, a lányok között nem vagy, itt bent töltöd az időt egy ilyen szép vasárnap délután.

Jucinak a gondolata ebben a templom szóban akadt meg. Igen, én nem voltam, gondolta, s te voltál. És mit érsz vele, a mennybe jutsz? Lopással a hátad mögött? Ezek a kérdések villantak át az agyán.

- Igen, te voltál, mondta végül, talán még meg is áldoztál. Aztán most a lelkiismeretedet nem gyötri semmi. Semmi? És te így akarsz élni tovább? Lelkiismeret nélkül? Azt gondolod, lehet így veled élni?

Gézát kék égből érte a villámcsapás. Megdöbönt, nem kapott szavakat. Úristen, ezek mindent tudnak... Meglehet, hogy pont az ő tinójukat loptuk el...? Most mi lesz, valljon vagy tagadjon? Ő erre a nehéz kérdésre nem volt felkészülve. Ő egy vidám találkozásra, tervezgetésre gondolt. A kínos percek teltek, aztán Juci felugrott és beszaladt a tiszta szobába, nem sajnálva az ajtót sem. Géza lassan felállt, felvette a széket, és kiment a tornácra. A tény már világos volt előtte. Már emléke-

zett, hogy Imre bának volt egy tinója. Az öreg tehenet ugyan is piacra készítették, frissíteni akartak. Sokszor átvillant a Szócsék fején, hogy az unokának majd ő fogja adni a tejet. És itt van most ez a csúnya ügy. Géza felmérte, hogy hiába tagad. Valaki meglátta, és elmondta. Ha előbb tagad, azután meg vall - mert rájuk bizonyosodik -, akkor még rosszabb lesz. Leült az öreg szülők közé.

- Végtelenül sajnálom, mondta aztán csendesen. Mindent azért tettem, hogy ez a nagy tervem Jucival sikerüljön. Manapság nehéz a pénzt előteremteni. Hát én ezt megpróbáltam a könnyebb felénél, de belebuktam. Tudom, hogy ezzel minden reményem összeomlott. Nagyon szomorú vagyok.

- És a jóvátétel? – kérdezte Szócs bácsi.

- Kifizetem. Édesanyám remélem, elhozza, mert én már nincs amit keressek itthon. Elmegyek valahova messze dolgozni, hogy ha valamikor valami csoda történne, legyen pénzem a kezdéshez.

- Hát az Isten segítsen ebben fiam. Most pedig járj békével.

- Még egyszer nagyon sajnálom, mondta, aztán felállt, fejet hajtott, köszönt és elment.

Juci benn ült a szépszobában az asztal mellett és sírt. Odahaza Géza is ezt csinálta, csak ügyelt, hogy ne lássák. Tessék-lássék munkával telt el egy hét, aztán meghallotta, hogy Aradra munkásokat verbuválnak valami gyár építéséhez, és jelentkezett.

Az édesanyjának kiszámolta körülbelül a fél tinó árát előlegként – ennyit kapott a tinóból –, s megígérte, hogy igyekszik megküldeni a többit is. Árpádra nem gondolt. Árpád úgy csinál, ahogy akar. Egyelőre nem tudta, hogy ismert-e az Árpád neve, hát őtöle ne tudják meg. Ő, ha lehet, még az újév előtt kifizeti. Ezt üzeni az anyjától. Az anyja haragudott. Annyi minden van a fejemen ebben a faluban, s most te jössz egy újabb szennyes üggyel. Persze azért elvállalta, mi mást tehetett volna, a fiáról volt szó... Aztán Géza hamarosan Aradon találta magát. Csakhogy ő ment, de a híre maradt. Rosszalva tárgyalta a falu az esetet. Sőt a dolog komikumát is vigyorogva emlegették, hogy pont a szeretője tinóját lopta el.

A megyei Hajdú ügyvéd innen származott a faluból, és rokonai által tartotta is a kapcsolatot. Meghallotta a történeteket, és gondolta, csinál belőle magának egy peres ügyet. Ki is ment a faluba és biztatta Szócséket, hogy adják törvényre.

- És ki fizeti meg az ügyvéd urat?

- Az alperesek.

- És mi lesz ebből az én hasznom?

- Visszakapja a tinó árát, plusz még megkapjuk a kellemetlenségekért járó – úgymond – fájdalomdíjat is.

- És mennyi lenne az?

- Az attól függ, mennyit tudunk kicsikarni.

- Mennyi az körülbelül?

- Körülbelül az ár nyolcad része. Mondjuk 1000 lej után 125 lej. És így arányosan. Ő pedig megkapja a méltó büntetést.

- Köszönöm, ügyvéd úr, én nem adom törvényre. Elég baja van annak a legénynek anélkül is. Eléggé sújtja a sors. Nem terjesztem tovább a szégyenét, elég az neki, ami van.

Az ügyvéd győzködött, de aztán feladta.

- Te Imre! - mondta a felesége -, hátha ez a Géza csak ígérte, de nem adja meg?

- Hát akkor nem adja. Én ezt már eldöntöttem.

Felesleges volt azonban az izgalom, mert egy pár nap múlva megérkezett Ida a pénzzel és az üzenettel, vagyis hogy újjévűt kifizeti. És elkezdett sírni az ember.

- Istenem, ezekkel a gyermekekkel sohasem tudhatja az ember. Ekkora szégyen a falu előtt...

És sírt és sírt. Aztán Szöcsné is segített neki. Tudta, hogy a lányok is okozhatnak gondot, ha nem is ilyent. Sohasem lehet tudni. Juci nem akart találkozni Idával, a tiszta szobából hallgatózott, aztán elkezdett ő is sírni. Akárhogy is, a menyaszszonyságnak egyelőre vége. És ki tudja, hogyan alakul a jövő?

Géza Aradon beleverte magát a munkába és spórolt. Nagy gondok között élt, nem adott hírt magáról, hallgatott. Aztán írt egy tapogatózó, mentegetőző levelet. Választ egyelőre nem várt. Úzte a munkát, spórolt, s újjévre valóban megküldte a hiányzó összeget.

Gond volt azonban a pénz átadásával is, mert Ida vonakodott odamenni, s újból sajnálkozni. Aztán elküldte a pénzt Bénivel.

Közben Géza megírta rendszeresen az ünnepi, születésnap üdvözlőket, bár elág kínos volt neki az írás. És ez így ment két éven át, anélkül, hogy „választ várok”. Minek írom, minek erőszakoljam, úgy is tudja, hogy várom, gondolta magában. Aztán írt hosszabb leveleket is, több vágyakozásról, több reménységről, de válasz még mindig nem jött. Gondolta, amíg új udvarló nem lesz, addig írni fog. És az édesanyjával figyelgette a Juci körül történő eseményeket. Így telt el még egy esztendő. A szülők fogadták az Ida köszönését, de Jucival még nem került alkalom erre. Egyszer volt egy olyan eset, hogy összetaláltak volna, de Juci bement egy kapun. Idának világos volt, hogy Juci kerüli őt. Valóban kerülte, de Ida is. Nem azért, hogy nem akart volna köszönni, hanem mert félt, hogy rosszul üt majd ki a dolog, és nem akart semmit elrontani. De egy kisfaluban nem mehet ez a végletekig. Így is Isten csodája, hiszen közel három év telt el már azóta. Aztán megtörtént ez is. Egy sarkon mentek össze, kitérni már nem lehetett. Juci köszönt. Ő volt a fiatalabb, neki illett.

- Isten áldja meg!

Ez így magában elég ridegen hangzott. Nem címezte Ida néni-nek, sem senkinek.

- Isten áldjon meg tégedet es, Juci!

Egy kicsit elejébe állt, és rászólt:

- Te, Juci! Erősen kérlek, írd neki egy levelet. Ha mást nem tudsz mondani, add ki neki az útját, hadd kezdhesen egy új életet. Annyit fáj a szívem. Félttem, még baj is eshetik. El is zuhlhet. Ő már eleget megbűnhődött.

Juci egy keveset hallgatott, kivárt.

- Jó, Ida néni, írok.

Jucinak átfutott a fején a letelt három év. Az udvarlók jöttek és mentek, vagy ő nem volt jó vagy neki nem voltak jók, Géza érte lopott, és még mindig kitart, és érezte, hogy enyhül benne a feszültség. Végül is hiába haragudott, még mindig őt szerette. Azért ismét csak röviden köszönt:

-Isten áldja.!

- Isten áldjon meg, leányom!

Nagy kő esett le mindkettőjük szívéről. Ezután már nem kellett kerülniük egymást.

Rögtön meg is írta Ida mindezt Gézának. Jucinak is jobb volt így. Békésebb lett a lelke. Lényegében ő is sokat forgatta a fejében ezt a dolgot, de valahogy nem tudta rávenni magát. Most már belenyugodott, úgy érezte, jól döntött. Kifele azonban még mindig nem tudta mutatni. Valljuk be, nem is volt könnyű dolga. Közben jött a Géza születésnapja - még emlékezett reá, és írt egy üdvözlőt. Csupán ennyit:

BOLDOG SZÜLETÉSNAPOT. Így, név nélkül, hogy írtam is, meg nem is.

- Nem baj, majd a következőn lesz név is, reménykedett Géza.

Aztán innentől megfordult a világ. Igaz, hogy nem volt név, de nem is kellett, Géza már mindent tudott. Aztán megint írt, és várt, és várt, és már kezdett is elkeseredni, mikor aztán végre válasz jött, és név is volt alatta. A levelek gyakrabban jöttek-mentek, s a történetek csúnya oldalát kerültk.

Kiderült a vásárokat járva, hogy az édesapja elégedett a kapott pénzzel. Jól esett neki, hogy annak idején nem lépett az ügyvéddel, nem kezdett el áskálódni. Nem tartotta okosnak, hogy leszólítsa és megleckéztesse Gál Árpádot. Ha lelkiismeret furdalása van, beszéljen ő róla. Az, anyagit pedig intézze Gézával. Juci pedig a lopáson túl arra is gondolt, hogy az egész dolog érte történt, s ez egy kicsit hízelgett is neki. És az is, hogy azóta bár reménytelenül, de Géza kitartott. Egy kicsit csodálkozott is rajta, három év a fiatal életből nem kis idő. Tudta magáról. Az is a javára szolgált hogy makacsul nem adta ki Árpádot, sőt a pénzt is kifizette. Igaz nem tudni, milyen egyezés volt közöttük, vagy hogy egyáltalán volt-e. Juci nem volt lélekbúvár, de ez nem is olyan biztos. Minden lányban van egy kis lélek-tudás. Emlékezett, hogy milyen természetű ember volt ez a Géza, szűkszavú, ingerlékeny, és most milyen alkalmas. Természetes, gondolta, hogy ez a csúnya dolog változtatta őt így meg. Ez volt rajta a nyereség? Istenem, hogy meg kell adni az árát min-dennek...

Megszületett a megállapodás, hogy Géza elmehet hozzájuk. És Géza igyekezett is. Nem volt heves összeborulás, de csendesen építették a békét. A beismerések és vallomások ideje volt, olyan dolgok, amelyeken nem lehetett átlépni. Az őszinteség útján mentek, s jó volt ezt érezni. Csak ne került volna három kerek esztendőbe. Aztán megtörtént a kihirdetés, megtörtént az esküvő, és utána az eszem-izsom is, szerényen, nem sok vendéggel. Így akarták közös megegyezéssel, mert tudták, hogy a falu nehezen felejt.

Az anyagi helyzet, amiért minden történt, valamelyest javult.

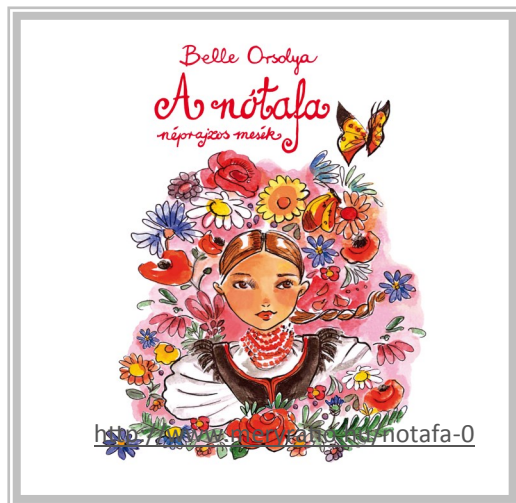

Steve István Savanya

Gézának megvolt az új ruha, az új csizma, és új ruhát kapott Béni is, amibe már ő is bepótolt. Megvoltak a gyűrűk, és a menyasszonynak egy szerény ajándék. És Ida bemondatott egy összeget, amit Szöcsék nem tartottak sem soknak, sem kevésnek. Ennyi telt a három évi keresetből. A vendégek között ott volt Berta és a pásztor is, ami azt is jelentette, hogy kiderült a nagy titok. Dehát ez része volt az őszinteségnek.

És ott volt Árpád is, a bűntárs, aki ajándékkul bemondatta a tinó ráeső részét. De nem csak fizetett, meg is bánta, és jelét is adta ennek. Megkövette Szöcséket.

Éljenek boldogan!

Belle Orsolya A nótafa—néprajzos mesék

Mi az, amiről azonnal tudjuk, hogy a miénk? Tudományosan, mit tekint a magyar ember magyar evidenciának? Néhány kiemelkedő történelmi esemény és személyiség mellett a népművészetünket. A magyar viselet, a népzene, táncaink, a népmeséink, tárgyi népművészetünk (nem megfeledkezve konyhaművészetünk magyar sajátosságairól, a halászléről, pörköltről, töltött káposztáról és a többiről) azonnal fölismerhető a nemzetközi sokaságban. Ennél is fontosabb, a magyar népművészet tartalmában, mondanivalójában ugyanakkor egyetemes. Ez a bartóki modell. Olyat mutatni magunkból magunknak és a világnak, ami küllemében különleges, de mindenkire szól. Bartók ismerte föl, hogy zenéjével csak úgy érhet el hatást a nagyvilágban, ha az ismerősen hangzik az idegen füleknek, mégis különleges. Baj, ha az egyik hiányzik a kettő közül. Magyar művész, légy mindig sajátosan egyetemes! Jankovics Marcell

HEART

To Eszti

Search a heart, maybe search your own
Play a part, what's real seems so wrong
Squeeze the tears, or just sing a song
Burn the fears, they've moaned too long

Your universe is just a desert island
Quiet forgiveness is pouring from the stars
This universe is my new holy highland
Blinding the ghosts of a dark and evil face

Search a soul, touch the one inside
Wounded hole, waning but alive
Hold it up, let it ride the tide
Empty cup, there's no place to hide

Carve a smile on a glassy face
For a while leave the crazy race
Join the sun, change the deadly pace
Sin is gone, soak up all the rays

SAVANYA ISTVÁN

ÖRÖMÓDA

In memoriam Cseh Tamás

És milyen lesz a pillanat ha meghalok
Ha int a perc és hangom lángja ellobog
Önfeledten tiszta szókkal ballagok
Maszkabálból elrepítnek angyalok

És mit érzek ha szívverésem elkopott
Csendes est nyújt elnyúlt testnek pamlagot
Újszülött fény béke útján andalog
Verset tollat vágyat lantot itt hagyok

És milyen lesz ha messze visznek hajnalok
S álmodni nyitnak kínzókamrán ablakok
Napkoronggal végtelenbe baktatok
Ajkaimról földre hullnak rabdalok

Milyen lesz ha selyemkötél szózatok
Bomlanak ha önmagammal szólhatok
Két szememben délibábos csillagok
Szép arcomra derűt hímző altatók

Alkonyatkor táncba hívnak tárt karok
Lelkem fátylán nem simít már zárt marok
Minden üstjén rózsailleség rám ragyog
Isten ujján pecsétgyűrű így vagyok

MEK Egyesület
 1827 Budapest, Budavári Palota F épület
 Tel: 1-224-3741
 E-mail: info@mek.oszk.hu
 URL: <http://mek.oszk.hu/egyesulet>

Tisztelt leendő partnerünk...

A digitális technológiák és a világhálózat elterjedésének köszönhetően eljött az a kor, amelyben mindenki egyenlő eséllyel férhet hozzá a kultúra és a tudomány alkotásaihoz, valamint a tanuláshoz és kutatáshoz szükséges dokumentumokhoz. A **Magyar Elektronikus Könyvtár** kezdeményezés az internet hazai megjelenésével szinte egy időben, 1994-ben indult, azzal a céllal, hogy létrehozza az ország első digitális könyvtárát. A főként könyvek szolgáltatásával foglalkozó MEK (mek.oszk.hu) időközben két további részgyűjteménnyel is bővült: az időszaki kiadványokkal (pl. folyóiratok, hírlevelek) foglalkozó Elektronikus Periodika Archivummal és Adatbázissal (epa.oszk.hu), valamint a képi dokumentumokat (pl. térképek, fotók, metszetek, grafikák, prezentációk) gyűjtő Digitális Képtárival (dka.oszk.hu). A nyilvános és ingyenes szolgáltatások népszerűségét jól érzékelteti az az adat, hogy együttes forgalmuk 2015-ben meghaladta a 17 milliót, ami napi átlagban 47 ezer látogatást jelent.*

A szolgáltatások intézményi hátterét az Országos Széchényi Könyvtár (www.oszk.hu) biztosítja 1999 óta, azok tartalmi, technikai és módszertani fejlesztését pedig az ugyanezen évben megalakult **Magyar Elektronikus Könyvtárért Egyesület** (mek.oszk.hu/egyesulet), valamint több önkéntes is segíti. A MEK Egyesület a működését – a minimális összegű tagdíj mellett – szponzori támogatásokból és esetenként pályázatokból finanszírozza, s az évek során kölcsönösen hasznos partnerkapcsolatokat épített ki számos kulturális és tudományos intézménnyel, kiadóval, informatikai vállalkozással és egyéb szervezettel – itthon és külföldön egyaránt.

Az Egyesület azon dolgozik, hogy a jelenünket egyre inkább meghatározó világhálózatot minél több és értékebb, magyar nyelvű vagy magyar vonatkozású digitális tartalommal töltsék meg, biztosítsa ezek hosszú távú megőrzését és a köztük való könnyű eligazodást, elősegítve ezzel a korszerű informatikai eszközök értelmes használatát és az esélyegyenlőséget – különös tekintettel a fogyatékosokkal élő, illetve az egyéb szempontból hátrányos élethelyzetűek, valamint a határon túli magyarok könyvtári ellátására. **Köszönettel veszünk minden segítséget és támogatást** ehhez a hatalmas vállalkozáshoz, és eddigi tevékenységünkkel garantálni tudjuk, hogy minden befektetett forint igen gyorsan és sokszorosán megtérül a magyar kultúrában, tudományban és oktatásban. Partnereinkkel mindkét fél számára előnyös támogatási szerződést kötünk; feltüntetjük és belinkeljük őket az Egyesület honlapján, valamint a MEK/EPA/DKA sokak által látogatott és a Google kereső által is magasra értékelt nyitólapjain, s a segítségükkel elkészült digitális dokumentumokban és azok katalóguscéduláin; hivatkozunk rájuk az elektronikus könyvtárral kapcsolatos előadásokban, sajtóanyagokban és a közösségi médiában. Könyvkiadók és könyvterjesztők felvehetik a saját kínálatukba az Egyesület által digitalizált, korrektrázott és kiadott e-könyveket, a MEK-ben pedig keresőlinkeket tudunk kitenni az adott szerző általuk forgalmazott egyéb műveire, vagy az adott könyv egyéb kiadásaira, átirányítva hozzájuk az érdeklődő olvasókat.

Amennyiben szeretné segíteni a munkánkat, erre többféle formában is lehetősége van:

- Csatlakozhat az Egyesületünkhöz **rendes** vagy **pártoló tag**ként. Előbbi esetben az éves tagdíj intézményeknek: 7.500 Ft, a pártoló tagok pedig tetszőleges összegű tagdíjjal fejezhetik ki a támogatásukat.
- **Szponzorként** támogathatja az Egyesület működését, az elektronikus könyvtári szolgáltatások tartalmi és technikai fejlesztését, illetve akár csak bizonyos – kulturális vagy tudományos szempontból jelentős – könyvek, folyóiratok, hetilapok, egyéb írott vagy képi dokumentumok digitalizálását is.
- Egyszeri vagy alkalmankénti **adományok**at is örömmel veszünk, akár emeltdíjas SMS-ben, akár az Egyesület bank- vagy PayPal-számlájára történő átutalás formájában.

Köszönjük, hogy elolvasta a fentieket és reméljük, hogy a jövőben közösen tudunk munkálkodni a kultúra és a tudás terjesztésén a 21. század információs társadalmában!

* Az ugyanazon IP címről félóránál rövidebb időközökkel lekért weboldalak csak egyetlen látogatásnak számítanak!

MEK Egyesület
 1827 Budapest, Budavári Palota F épület
 Tel: 1-224-3741
 E-mail: info@mek.oszk.hu
 URL: http://mek.oszk.hu/egyesulet

Kapcsolattartó személyek:

A MEK Egyesület elnöke: Monok István (MTA Könyvtár és Információs Központ, főigazgató)
 1051 Budapest V. ker., Arany János u. 1, 406. szoba
 Telefon: 1/411-6302
 Fax: 1/331-6954
 E-mail: monok.istvan@konyvtar.mta.hu

Ügyvezető elnök: Moldován István (OSZK – E-könyvtári Szolgáltatások Osztály, osztályvezető)
 1827 Budapest, Budavári Palota F. épület. 315. szoba
 Telefon: 1/2243-846
 Mobil: 20/400-8872
 Fax: 1/202-0804
 E-mail: moldovan@mek.oszk.hu

GÁBOR LÁSZLÓ VASKI CIWM, CFP, BMUS

Senior Financial Consultant
INVESTORS GROUP FINANCIAL SERVICES INC.

Investors Group Financial Services Inc.

Since 1991, Gábor with his team at Investors Group, has been assisting clients in achieving their financial goals.

He has combined his personal **knowledge** and **experience** with the **research** of **Investors Group professionals** for the sole objective of **providing clients** the **clarity** and **confidence** to **achieve** their **financial goals**.

With his **team**, he helps **clients save tax, build** and **preserve wealth** for **themselves** and **future generations**.

TEAM VASKI
Guiding Your Financial Future

“A Magyar Közösség Lelkes Támogatói”

600-390 Brant Street • Burlington, ON, L7R 4J4
 1-888-467-8844, ext. 271 • gabor.vaski@investorsgroup.com

Factory and Outlet
Sunday-Monday
Closed
Tuesday-Friday
8 AM to 6 PM
Saturday
8 AM to 3 PM

Mississauga, ON,
L4X 2G1
(905) 624-9311
(905) 624-9910

MAGYAR NAPLÓ

DIGITALSTAND
www.digitalstand.hu

**Az egyetlen szépirodalmi folyóirat
a DIGITALSTAND-on!**

A Magyar Napló elektronikus formája már a www.digitalstand.hu webáruházban is elérhető!
A digitális folyóirat tartalma teljes egészében megegyezik a hagyományos lapszámokéval.

Digitális lapszám vásárlása: 390 Ft

Digitális előfizetés

12 hónapra: 3960 Ft (12 lapszám, egy lapszám ára: 330 Ft)

6 hónapra: 1980 Ft (6 lapszám, egy lapszám ára: 330 Ft)

3 hónapra: 990 Ft (3 lapszám, egy lapszám ára: 330 Ft)

(Az árak az Áfá-t tartalmazzák.)

**Fedezze fel a digitális újságolvasás előnyeit! Ha a DigitalStandot választja, a Magyar Napló
mindig Önnél lesz, ráadásul kedvezőbb áron, mint korábban bármikor!**

LAPUNK MEGJELENÉSÉT TÁMOGATJÁK:

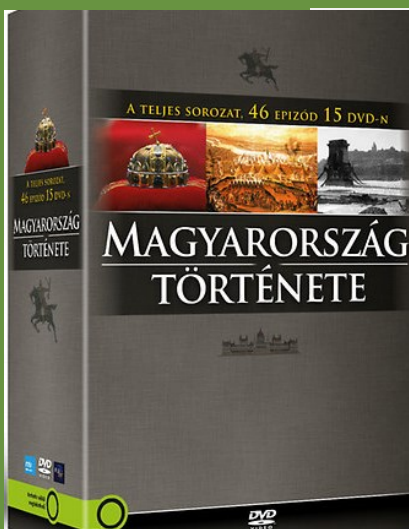

Call me to receive your FREE will planner.

Making a planned gift can bring
you and your family tax and
financial benefits.

For more information contact Kate at:
kturoczi@ospca.on.ca
1 (888) ONT-SPCA ext 324
Charitable Business # 88969-1044-RR0002
ontariospca.ca

300 ST. CLAIR AVE. W. SUITE 103
TORONTO, ON. M4V 1S4
E-mail: info@pannonia.ca

Tel.: 416 966-5156 Fax: 416 966-5445